

GEMEENTE ZWEVEGEM
BEHEERSPLAN STENEN MOLEN (KLOCKEMOLEN)

2016, definitief beheersplan

COLOFON

Dit document is een publicatie van:

Intercommunale Leiedal
President Kennedypark 10 - BE-8500 Kortrijk
tel +32 56 24 16 16
rup@leiedal.be

Ontwerpers:

Bram Tack
Veerle Cox

In samenwerking met:

Freddy Deweer, Molinoloog

Opdrachtgever:

Gemeente Zwevegem

De Burgemeester:

Marc Doutreluingne

De Schepen:

Johan Rollez

De Gemeentesecretaris:

Jan Vanlangenhove

1. INHOUDSOPGAVE

1.	IDENTIFICATIE EN AFBAKENING.....	5	5.3.	ZEN	83
1.1.	IDENTIFICATIE	5	5.4.	BEHEERSDOELSTELLINGEN PER ERFGOEDELEMENT	83
1.2.	JURIDISCHE TOESTAND	8			
1.3.	AFBAKENING BEHEERSPLAN	8			
2.	HISTORISCHE NOTA.....	13	6.	OVERZICHT WERKZAAMHEDEN.	84
2.1.	BRONNEN	13	6.1.	OMGEVING MOLENSITE	84
2.2.	HET GEHEEL STENEN MOLEN	13	6.2.	NIVEAU O GAANDERIJ GELIJKVLOERS	85
2.3.	TIJDLIJN	16	6.3.	NIVEAU 1A VERDIEPING BOVEN GELIJKVLOERS – 3,70 M	86
3.	BESCHRIJVING EN INVENTARISATIE VAN DE ERFGOEDELEMENTEN.	24	6.4.	NIVEAU 1B GAANDERIJ VERDIEPING – 5,10 M	87
3.1.	ALGEMEEN BEELD MOLEN	24	6.5.	NIVEAU 2 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 1 – 7,65 M	88
3.2.	OMGEVING MOLENSITE	26	6.6.	NIVEAU 3 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 2 – 11,55 M	89
3.3.	MOLENONDERDELEN	28	6.7.	NIVEAU 4A ONDERKANT ZETEL – 16,40 M	90
3.4.	OVERZICHT & BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDELEMENTEN	30	6.8.	NIVEAU 4B ROLLENKRUIWERK – 17,20 M	91
4.	BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN.	44	6.9.	NIVEAU 5 NOK VAN HET DAK – 21,40 M	92
4.1.	OMGEVING MOLENSITE	44	6.10.	WIEKENKRUIS	93
4.2.	NIVEAU O GAANDERIJ GELIJKVLOERS	46	6.11.	MOLENROMP	94
4.3.	NIVEAU 1A VERDIEPING BOVEN GELIJKVLOERS – 3,70 M	54	6.12.	INDICATIEVE KOSTPRIJSRAMINGEN	95
4.4.	NIVEAU 1B GAANDERIJ VERDIEPING – 5,10 M	56	7.	WIJZE EN TIJDSTIP VAN OPVOLGING.	96
4.5.	NIVEAU 2 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 1 – 7,65 M	60	7.1.	INSTANDHOUDINGSWERKEN IN AFWACHTING VAN DE RESTAURATIE	96
4.6.	NIVEAU 3 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 2 – 11,55 M	64	7.2.	RESTAURATIE	96
4.7.	NIVEAU 4A ONDERKANT ZETEL – 16,40 M	66	7.3.	ONDERHOUDSWERKEN NA RESTAURATIE	97
4.8.	NIVEAU 4B ROLLENKRUIWERK – 17,20 M	68	8.	BIJLAGEN.	97
4.9.	NIVEAU 5 NOK VAN HET DAK – 21,40 M	72			
4.10.	WIEKENKRUIS	74			
4.11.	MOLENROMP	76			
5.	VISIE OP HET TOEKOMSTIG BEHEER.	80			
5.1.	HOOFDDOELSTELLING	80			
5.2.	NEVENDOELSTELLING	81			

GEMEENTE ZWEVEGEM
Beheersplan Klockemolen

situering

Legende

 plangebied

Bron: Nationaal Geografisch Instituut (NGI), 1997

schaal: 1:10.000

2. IDENTIFICATIE EN AFBAKENING

2.1. IDENTIFICATIE

Naam	Stenen Molen of Klockemolen In dit beheersplan spreken we verder van de Stenen Molen, daar de naam Klockemolen pas in een later stadium werd vermeld en omdat de naam Stenen Molen het meest gekend is en gebruikt wordt.
Adres	Avelgemstraat 60 8550 Zwevegem
Perceelsnummer	Afdeling Sectie D Nr. 349e
Huidige functie	Sporadisch gebruik als vergaderlokaal Sporadisch opengesteld aan het publiek
Eigendom	In volle eigendom van de gemeente Zwevegem
Adres eigenaar	Blokkestraat 29 8550 Zwevegem tel.: 056 76 55 67
Gebruiker	Geen vaste gebruiker
Adres gebruiker	/

GEMEENTE ZWEVEGEM
Beheersplan Klockemolen

luchtfoto

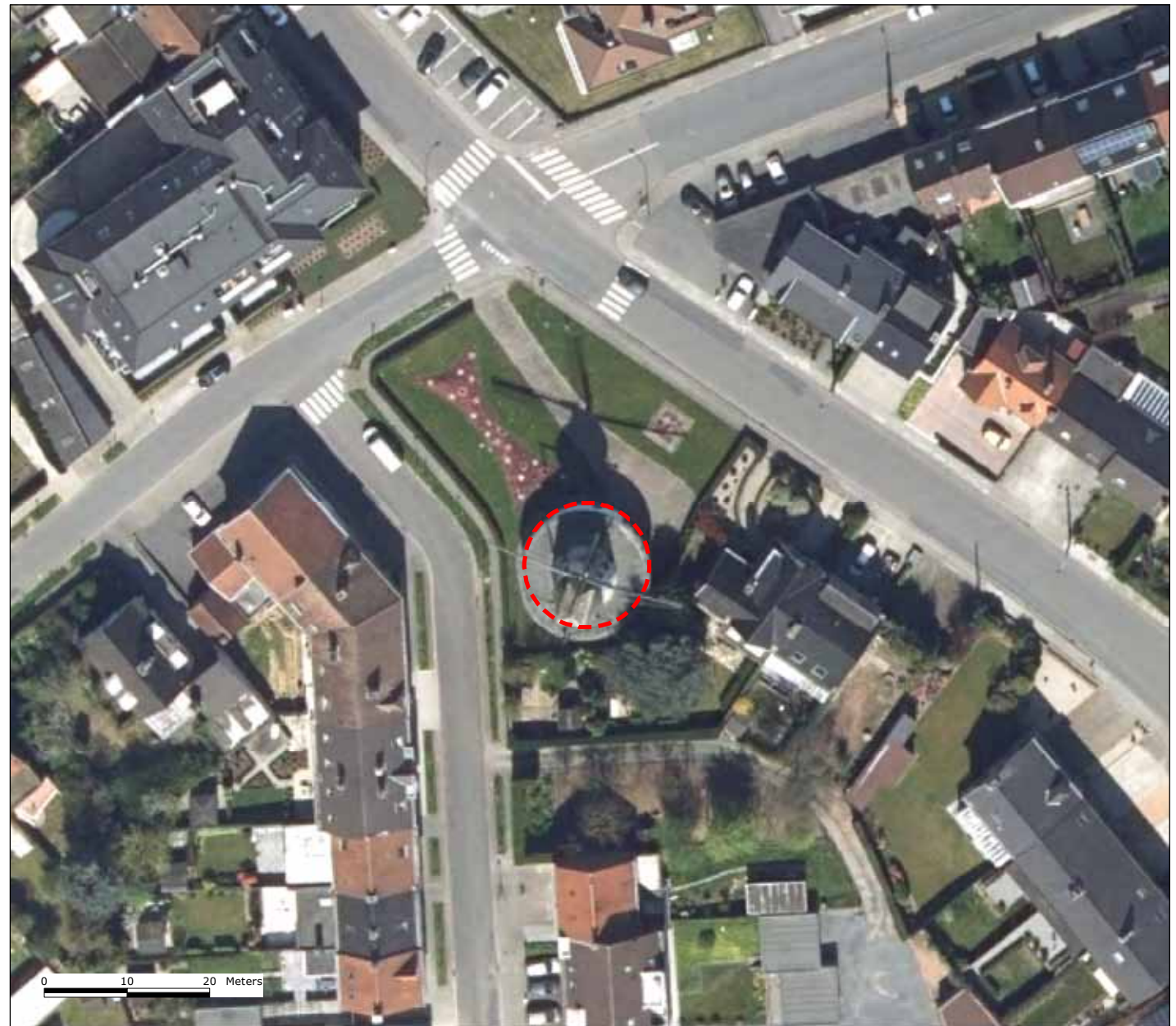
Legende

 plangebied

Bron: AGIV/Middenschalg, wintervlucht 2015

schaal: 1:750

GEMEENTE ZWEVEGEM
Beheersplan Klockemolen

Kadaster

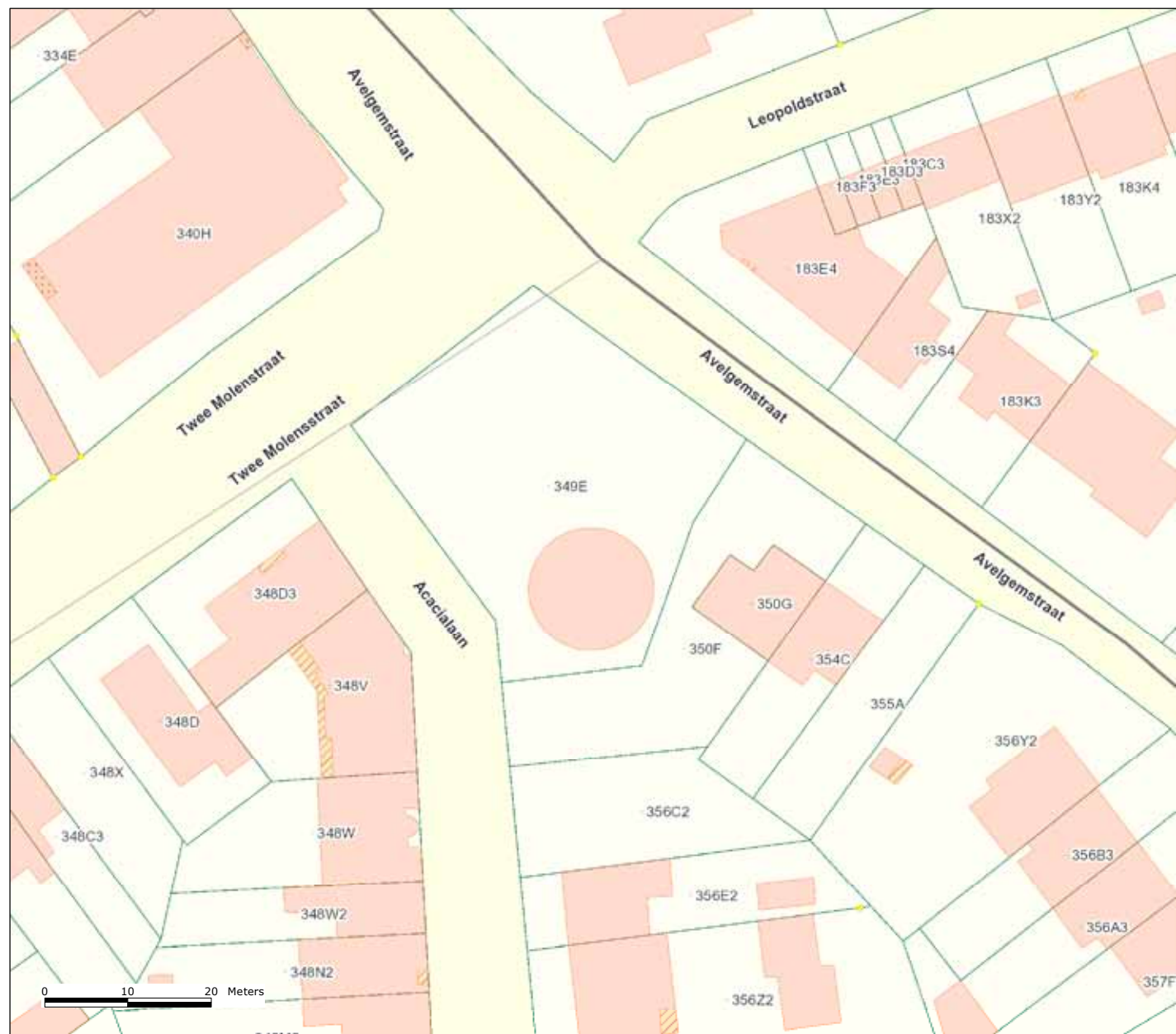
Legende

 plangebied

Bron: www.geoloket.be, CADMAP 2015

schaal: 1:750

2.2. JURIDISCHE TOESTAND

Type plan	Referentie
Gewestplan	Het gewestplan Kortrijk (K.B. 04/11/1977 en latere wijzigingen) duidt het plangebied aan als woongebied.
BPA	Het plangebied is deels gelegen in het BPA nr. 3c De Linde (MB 20/11/2001)
RUP	Het plangebied maakt deel uit van het gewestelijk RUP voor de afbakening van het stedelijk gebied Kortrijk (MB 20/01/2006)
Goedgekeurde, niet vervallen verkavelingen	/
Milieuvergunningen	/
Bescherming onroerend erfgoed	Beschermd als monument bij B.S.G. van 23 december 1942 en R.B. van 9 februari 1946
Inventaris bouwkundig erfgoed	ID: 80841 vastgesteld 28/11/2014

2.3. AFBAKENING BEHEERSPLAN

Het beheersplan wordt opgemaakt voor de als monument beschermde gebouwen.

B E S L U I T :

Eenig artikel. - Worden gerangschikt overeenkomstig de wet van 7 Augustus 1931, om reden van hun artistieke, oudheidkundige en historische waarde de volgende monumenten :

Provincie West-Vlaanderen.

1) Steenen windmolen van Zwevegem, kadastraal bekend Sectie D-Nr 349b, eigendom van 1) Van Cauwenberghe, Charles; Ivon; 2) Devos, Marie-Louise, wwe van Cauwenberghe Albert-Charles; 3) Van Cauwenberghe, Albert-Honoré, Adolphe; 4) Van Cauwenberghe, Simonne, Marie-Louise.

2) De windmolen, genaamd "Kleinen molen" te Gistel, eigendom van : 1) Ronse, Alfred, Joseph, Pierre, Aimé, geboren te Brugge, den 13 Mei 1876, te Gistel; 2) Ronse, Anne-Marie, Josephine, Godelieve, geboren te Bredene, den 24 Maart 1905; 3) Ronse, Godelieve, Josephine, Marie, Caroline, geboren te Bredene, den 3 Juli 1906. Kadaster : artikel 2121, Sectie A, Nr. 341a (35a)

3) De steenen Poldermolen van de Moere te Meetkerke, eigendom van de Wateringen der Moeren (voor 't gebouw) kadastraal bekend deel van art. 315. Sect. C. Nr. 190.

BRUSSEL, den 23 DEC. 1942

Beschermingsbesluit

Gewestplan

(K.B. 04/11/1977 en latere wijzigingen)

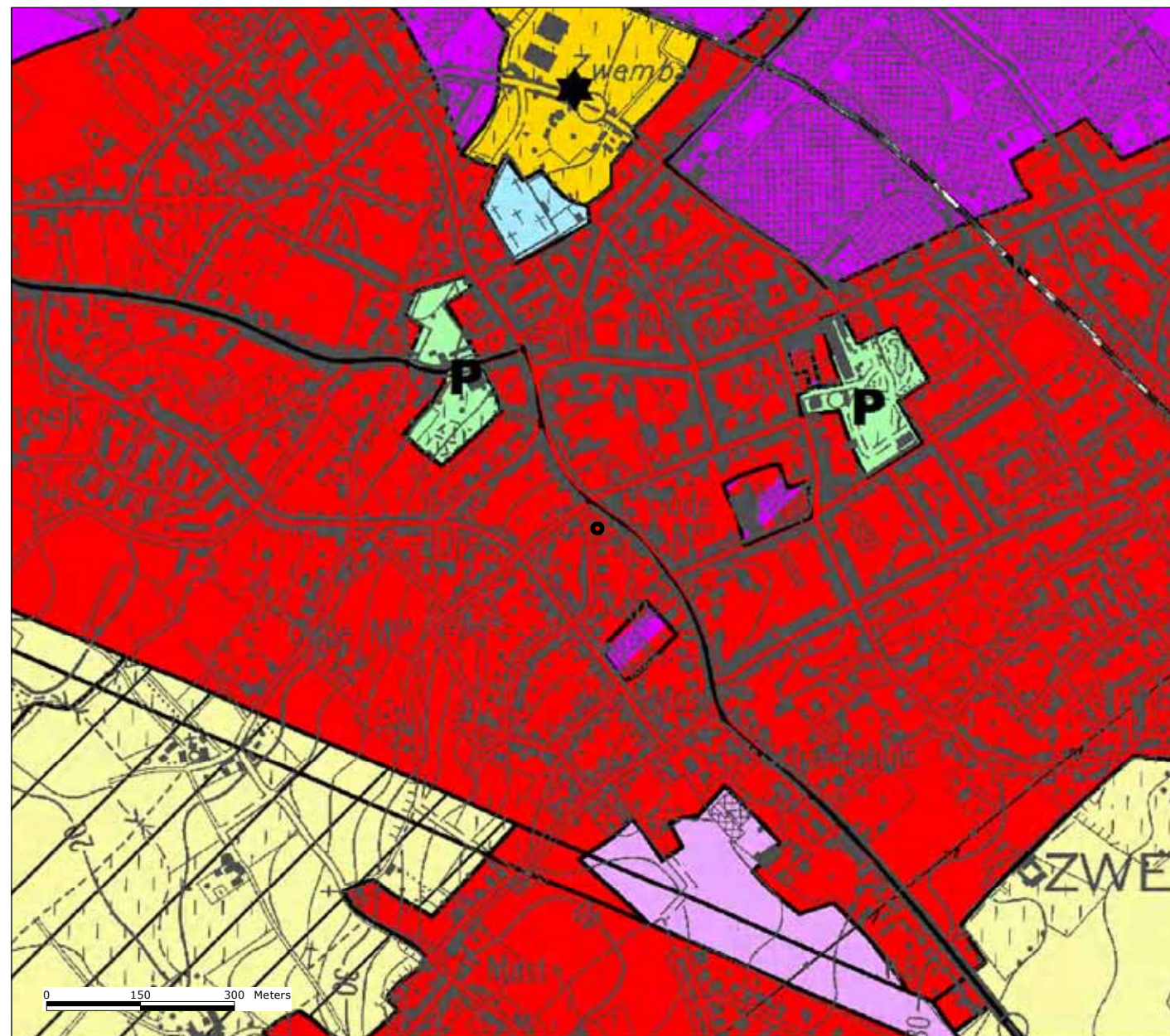
Onderdelen van het plan zijn aangevuld of afgeschaft door de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen (zie volgende plannen)

- plangebied
- woongebieden
- gemengde woon- en industriegebieden
- gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut
- gebieden voor dagrecreatie
- parkgebieden
- agrarische gebieden
- landschappelijk waardevolle agrarische gebieden
- milieubelastende industrieën
- regionaal bedrijventerrein met openbaar karakter
- ambachtelijke bedrijven en kmo's
- bestaande hoofdverkeerswegen
- bestaande spoorwegen
- bestaande hoogspanningsleidingen

Bron: RWO/AGIV, januari 2002 (bijwerking 2011)

schaal: 1:10.000

Legende

LEGENDE BESTAANDE TOESTAND : zie plan bestaande toestand

LEGENDE BESTEMMINGSPLAN

KLEUR	DE KLEUR VERWIJST NAAR DE VERSCHILLENDE BESTEMMINGSZONES. DE VERKLARING IS TERUG TE VINDEN IN HET BUNDEL MET DE STEDENBOUWINDIGE VOORSCHRIFTEN (2005).
—	GRENS B.P.A.
---	GRENS BESTEMMINGSZONE
---	ROOILIJN
---	VERPLICHTE BOUWLIJN
---	VERPLICHTE BOUWLIJN OP ROOILIJN
---	UITERSTE GRENS DER GEBOUWEN
+	ROOILIJN WAAR GEEN TOEGELATEN IS
3	ZONENUMMER

Zones

1	sienna	Zone voor wonen, horeca, detailhandel, diensten, kantoren, magazijnen en kleine bedrijven
2	vermijlen	Zone voor residentieel wonen
3	oranje	Zone voor residentieel wonen
4	okker	Zone voor residentieel wonen
5	roze/vermijlen	Zone voor residentieel wonen
6	roze/vermijlen	Zone voor wisselbestemming
7	grijs	Zone voor nabestemming
8	rood	Zone voor wonen
9	geel	Bescherm monument
10	rooster	Zone voor openbare wegen
11	geel/rooster	Zone voor openbare wegen : as van de weg
12	geel/wit	Zone voor wegenis voor aangelanden
13	rooster	Zone voor garageweg
14	donkergroen	Zone voor garageweg : as van de weg
15	lichtgroen	Zone voor openbaar groen
16	donkerblauw	Zone voor private tuin
17	lichtbruin	Zone voor open waterloop
18	lichtblauw/donkergroen	Zone voor landbouw
19	rooster	Zone voor nabestemming
20	rooster	Zone voor voetgangers- en fietsersdoorgang : as van de weg
21	donkergroen/rooster	Zone voor voetgangers- en fietsersdoorgang

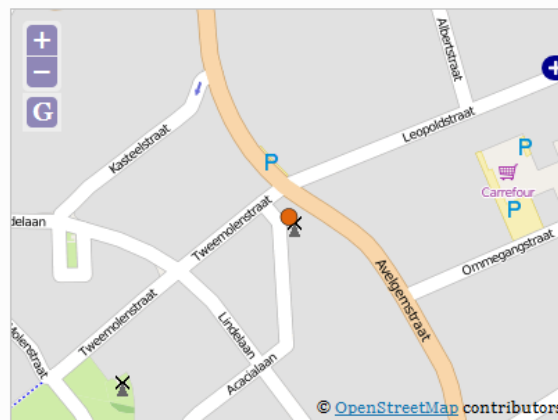

Inventaris bouwkundig erfgoed

bron:

Agentschap Onroerend Erfgoed 2015:
Stenen Molen of Klockemolen. In Inventaris
Onroerend Erfgoed. Opgehaald van [https://
id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/80841](https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/80841) op 18-
11-2015 12:44.

Stenen Molen of Klockemolen (ID: 80841)

Administratieve Gegevens

Alternatieve naam:

Provincie: West-Vlaanderen
Gemeente: Zwevegem
Deelgemeente: Zwevegem
Adres: Avelgemstraat 60

Status: [Bewaard](#)

Vastgesteld: Ja ([Vaststelling Bouwkundig Erfgoed 28-11-2014](#))

Beschermingen: [OW001291](#)

Gebeurtenissen:

- Adrescontrole Zwevegem (adrescontroles: 15-02-2008 - 18-02-2008).
- Inventarisatie Zwevegem (geografische inventarisatie: 01-04-2005 - 31-12-2005).

Verdere informatie:

- [Klockemolen, Zwevegem | Flickr - Photo Sharing!](#)
- [Molenecho's | Belgisch Molenbestand | <p>Stenen Molen
Klockemolen</p>](#)

Beknopte karakterisering

Typologie: [funeraire constructies](#), [maalderijen](#), [oliefabrieken](#), [windmolens](#)

Context:

Stijl:

Datering: [tweede helft 19de eeuw](#), [vierde kwart 18de eeuw](#), [na WO II](#), [vanaf 1975](#)

Materiaal:

Soort:

Trefwoorden:

3. HISTORISCHE NOTA

In dit historisch overzicht spreken we van de 'stenen molen'. De naam 'Klockemolen' werd pas in een later stadium vermeld.

3.1. BRONNEN

- beschermingsbesluit
- inventaris bouwkundig erfgoed
- www.molenechos.org
- "Onze molens nu en toen." D/1994/222/06 Jan Deloof e.a.

3.2. HET GEHEEL STENEN MOLEN

Deze stenen molen werd gebouwd in 1798, vermoedelijk in opdracht van Jan de Kimpe en Jan de Bal, en was aanvankelijk een grondzeiler die later verbouwd is tot een verhoogde gaanderijmolen. Dit kunnen we afleiden uit verschillende documenten en merken we aan de kap die te groot is voor de huidige gaanderijmolen. Het opmetselen werd vermoedelijk uitgevoerd tijdens de tweede helft van de 19de eeuw om de windvang te verbeteren. De onderbouw werd opgericht om ruimte te winnen voor de activiteit als olieslagerij.

Op de gelijkvloerse gaanderij in de omgang liggen twee zestiende-eeuwse merkwaardige grafstenen van priors van het voormalig klooster van Sion te Kortrijk dat in 1797 door de Fransen werd afgeschaft. In diezelfde periode werd de stenen molen gebouwd. We kunnen niet achterhalen om welke reden deze grafzerken naar de molen werden gehaald, we vermoeden als vloerbedekking.

De stenen molen was aanvankelijk een korenwindmolen met olieslagerij op de begane grond met 2 koppels pletstenen en een slagwerk met 3 laden met stampers om olie uit zaden

(voornamelijk lijnzaad en koolzaad) te slaan. Vanaf 1850 was de molen eigendom van de familie Van Cauwenberghe.

Een schoorsteen en stoommachine die eind 19^e eeuw geplaatst werden, zijn verwijderd resp. in 1930 en 1928.

Op de meelzolder (niveau huidige gaanderij) was er een builmolen en op de zolder hoger waren 3 steenkoppels. Tussen het sterrewiel en de zoldering was een kamwiel geïnstalleerd welke het luiwerk aandreef. Dit werd later vervangen door een wiel bedekt met rubber om het veelvuldig breken van de kammen te voorkomen. Dit wiel fungeerde aldus als een soort sleepkoppeling met heel wat meer voordelen dan kammen op kammen.

Op de derde verdieping was er enkel een voorziening om de stenen te takelen met behulp van repen. Zo konden de stenen geopend worden om te scherpen. Hier draaide ook de koningspil welke een liplas heeft (zie schets bladzijde 53).

Op de vierde zolder hangt zijn unieke zetelkapconstructie van 1890. Op de balken van de vaste onderzetel van de kap staat een doorboorde zetelkoker die de draaibare bovenzetel draagt. Een tussenconstructie van balken zorgt voor de centering van deze zetelkoker welke het opschrift draagt "Gustaaf Deconinck/M/Deerlijk/1880". Gustaaf heeft samen met zijn vader ook nog de molen helpen bouwen van Abdon Declercq (1888) te Deerlijk (Molen ter geest en ter zande).

Houten pestelroeden werden vervangen in 1909/1930 door metalen geklinknagelde Verhaegheroeden, die dan weer in 1934/1940 verdekkend werden. Bij de laatste restauratie van 1990/1995 werden deze roeden vervangen door gelaste roeden. Omstreeks 1935 werd één roede 'verdekkend' door molenaar Gustaaf Derycke. De andere roede werd enkele jaren later (1940) eveneens 'verdekkend' door molenmaker Karel Adams uit Kruishoutem.

Ferraris Kaart 1771-1778

bron: <http://www.geopunt.be/kaart>

Vandermaelen Kaart 1846-1854

bron: <http://www.geopunt.be/kaart>

Na de storm- en brandschade resp. 1940/1945, en de bescherming van tijdens het oorlogsjaar 1942, is er een grondige transformatie in 1948. De kollergangen werden vervangen door cilindermolens, de ondertussen verdwenen dieselmotor werd toendertijd geïnstalleerd; de vloer van de meelzolder werd verlaagd, en de stenen van de steenzolder verdwenen. Al deze aanpassingen konden de teloorgang niet stuiten, want 10 jaar later viel de molen stil en in 1959 werd de inboedel verkocht.

In 1957 werd de molen naar het oosten gekeerd, en in 1958 werd de buitenzijde van de molen hersteld in opdracht van de Brusselse vzw De Vrienden van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen te Brussel, sinds 10/06/1955 eigenaar. De resten van de verdekking werden verwijderd, en er kwamen weer traditionele windplanken.

Sinds 23 december 1942 is de molen als monument beschermd, en in 1974 schonk de toenmalig eigenaar 'de vzw de vrienden van de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen te Brussel' de molen aan de gemeente Zwevegem (schenkingsakte 13 maart 1974) op voorwaarde dat hij werd gerestaureerd en onderhouden.

In 1990 werd de molen gerestaureerd door de firma Cottenier uit Aalbeke (arch. Paul Windels Zwevegem °1939 +2004) met een kostenplaatje van 16 miljoen bef. voor de eerste fase. Deze restauratie leverde echter geen maalvaardige molen op. Een tweede en derde fase werd eveneens voorzien maar werd in feite nooit terdege uitgevoerd.

De plannen voor restauratie werden opgemaakt op 6.01.1982 en gewijzigd op 25.02.1983 en 21.11.1983 door arch. Paul Windels. Het restauratiedossier 1° fase werd opgemaakt op 9.06.1989, waarna op 20.11.1989 de offerte werd ingediend door de firma Cottenier uit Aalbeke.

De molen kreeg tijdelijk nieuwe functies als tentoonstellingsruimte in samenwerking met de vzw Molenhuis en als Oxfam-Wereldwinkel. Thans staat hij weer leeg.

De gemeenteraad van Zwevegem gaf op 29 september 2014 groen licht om het dak van de Stenen Molen te herstellen. De molen had ernstig te lijden onder de voorjaarsstormen van 2014, zodat een herstelling van het dak zich opdrong. De werken werden geraamd op 31.383,77 euro. Er werd een onderhoudspremie (tot 80 procent) aangevraagd en goedgekeurd. De werken zijn gestart in 2016 en momenteel reeds uitgevoerd.

3.3. TIJDLIJN

Jaar	Dag & maand	Omschrijving	Bron
1798		De Stenen Molen werd gebouwd.	
1926		Molenmaker Gustaaf Deconinck plaatst nieuwe roeden en voorziet 3 stellen maalstenen.	
1933	24 Augustus	Op de grond van de molen mogen geen gebouwen opgericht worden.	Advies van het gemeentebestuur Zwevegem
1942	23 december	De molen wordt als monument beschermd en had toentertijd zeer exemplarische kenmerken zoals: 1) verdekerde geklinknagelde roeden, (nu gelaste roeden) 2) zetelkapconstructie van 1890 met schuine zetelstijlen (volledig intact) 3) Hollandse vangwipstok (weg) 4) 3 maalstenen op steenzolder (restant) 5) builmolen op maalzolder (weg) 6) olieslagerij op gelijkvloers (weg) 7) sleepluiwerk (restant)	Nota Agentschap Onroerend Erfgoed 22.04.2016
1946		Het binnenwerk werd verwijderd.	
1956	25 juni	Er wordt toelating verleend om de Stenen Molen te herstellen.	Het provinciaal comité voor monumenten en landschappen van West-Vlaanderen
1957	23 mei	Het besluit valt om de molen te verfraaien met aanplanting en bloemen tegen de werelttentoonstelling.	Gemeente Zwevegem
1957	14 oktober	Start van de herstellingswerken: metselwerken, voegwerken, kalkwitten, plaatsen van ramen, uitbreken en herplaatsen van de vloer van de galerij, en het herstellen van de molenwieken.	Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Zwevegem.
1959		Alle activiteiten als maalderij werden stopgezet.	
1971	5 november	De staat van de molen wordt omschreven: de molenkuip moet hervoegd worden, loszittende stenen hermitseld, schilderwerken op de molenkuip noodzakelijk, de molenroeden roesten, het kruien is onmogelijk, het staartwerk moet vernieuwd, herstelling noodzakelijk aan molenkap, voorgevel en windgevel.	Marcel Braet, commissie voor monumenten en landschappen

1974	13 maart	De molen wordt eigendom van de gemeente Zwevegem.	
1977-1980		Inspectieverslagen stellen problemen vast: 1) indringend vocht bij kap, ramen, deuren en muren 2) het metselwerk werd met een vochtsluitende verf beschilderd wat niet bevorderlijk is voor de vochtregulatie van de baksteen en voegen 3) nazien, herstel of weghalen van molentechnische uitrusting	Rijksdienst voor monumenten- en landschapszorg
1979	22 oktober	Er is een principieel akkoord over het uitvoeren van herstellingswerken.	Uittreksel uit de notulen van de gemeenteraad van Zwevegem
1979	23 oktober	Aanbesteding voor het uitvoeren van dringende beschermings- en instandhoudingswerken aan de stenen windmolen.	Gemeente Zwevegem
1979	31 oktober	De Heer Windels P. wordt aangesteld als ontwerper voor de restauratiewerken.	Uittreksel uit de notulen van het schepencollege van Zwevegem
1979-1995		Tijdens deze restauratie worden de niveau's gewijzigd, de molenaarstrappen zijn verdwenen, en er zijn andere eigentijdse oplossingen.	
1980	22 februari	In het overleg omtrent restauratiewerken wordt voorzien dat een nieuw ontwerp dient opgemaakt te worden door architect Windels, op basis van het advies van de commissie van Monumenten en Landschappen.	Gemeente Zwevegem
1980	13 mei	De offerte van de PVBA Cottenier uit Aalbeke wordt goedgekeurd.	De minister van de nederlandse gemeenschap
1981	15 juni	De opmetingsplannen van de Stenen Molen zijn opgemaakt.	
1981	30 september	De restauratie van de molen houdt in dat het gebouw in zijn functie van molen op lange termijn moet gerestaureerd worden. In een eerste fase zou het bovenste gedeelte (wieken, as, kap, rollen, metselwerk) tot en met de verticale as worden hersteld. De binnenruimte zou als tentoonstellingsruimte mogen worden in gericht, en er wordt een draaitrap voorzien.	Commissie voor monumenten en landschappen.
1981	18 november	Het is aanvaardbaar bevonden dat op de gelijkvloerse verdieping van de molen tentoonstellingen worden georganiseerd.	Rijksdienst voor monumenten- en landschapszorg
1981	14 december	De opsomming van de uit te voeren werken worden goedgekeurd.	Rijksdienst voor monumenten- en landschapszorg

1982	6 januari	Ontwerpdossier met bestek en bouwfysisch rapport van de molen werd opgemaakt door architect Paul Windels.	
1983	25 maart	Bouwvergunning toegekend door het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap aan het gemeentebestuur tot het restaureren van een stenen windmolen.	
1984	15 mei	Een probleem wordt geopperd i.v.m. de mogelijkheden tot draaien van de molen, gezien er in de onmiddellijke nabijheid van de molen een woning staat. De woning bevindt zich zo dicht bij de molen dat zelfs de wieken tot boven het terrein komen waarop de woning gebouwd is.	Gemeente Zwevegem
1989	17 juli	Het ontwerpdossier wordt gunstig geadviseerd.	Bestuur Monumenten en Landschappen
1990	2 mei	Bvba Cottenier te Aalbeke krijgt het officieel bevel tot aanvang tot het uitvoeren van de werken (fase 1). De molen wordt in verschillende fases gerestaureerd. Fase 1 en 2 door Cottenier, fase 3 door Bovyn.	
1996	26 februari	Een onderhoudspremie wordt ingesteld voor het bestrijden van houtworm, schimmel-, zwam- en vochtaantasting, en het herstellen van muren, balken, zuilen en metselwerk.	Vlaamse regering
1996	21 mei	Er blijkt geen voldoende reden om de definitieve oplevering van fase 1 (Cottenier) te blokkeren. De resterende ernstige gebreken kunnen niet aan Cottenier aangewreven worden, gezien deze om budgettaire redenen momenteel niet besteld waren.	Werfverslag architect Paul Windels
1997		In 2008 wordt 1.000.000 BEF voorzien en ter beschikking gesteld aan de technische ploeg Feniks van de gemeente voor de aanschaf van materialen om de molen te voorzien van een multifunctionele ruimte (tentoonstellen van kunst en een wereldwinkel). Architect P. Sileghem is bereid om een nota op te stellen met de uit te voeren werken en een raming van de kostprijs.	Nota opgesteld door P. Loosveldt, Schepen van Cultuur, Zwevegem
1997	23 oktober	Aanvraag onderhoudspremie door het college van burgemeester en schepenen van Zwevegem.	

1997	25 april	De onderhoudswerken worden opgesteld: 1) toegankelijk maken van de verdiepingen door ze op hun oorspronkelijke hoogte te plaatsen en een licht gebogen trap te voorzien, 2) een nieuwe vloer op de gelijkvloers, 3) voorzien stenen.	Nota opgesteld door architect Paul Windels
1997	15 mei	Advies lastenboek - herstellen stenen molenramp met betrekking tot waterinsijpeling.	Opgemaakt door Hilbrand De Vuyst en Jo De Schepper van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap, afdeling monumenten en landschappen
1998	24 feb	Onderhoudspremie van 289.743 BEF wordt toegekend door de Vlaamse regering - deze werken houden in: houtbehandeling, polymerisatie, plankenvloer, trap, drainering rond gebouw, en plint.	
1998	30 maart	De goedkeuring wordt verleend aan de opdracht voor het uitvoeren van herstellingswerken aan de stenen molen opgesteld door de ontwerper d.d. 1997-03-26	Uittreksel uit de notulen van de gemeenteraad
1998	9 juni	Indiening bouwaanvraag vzw Feniks voor de inrichting Stenen Molen, door arch.-bureau P&P. Sileghem, Zwevegem.	
1998	17 juni	De opdracht voor het uitvoeren van herstellingswerken aan de stenen molen wordt toegewezen aan de NV. L&V construct voor een totaal bedrag van 439.038 BEF excl. BTW. De onderhoudswerken houden het volgende in: houtbehandeling, polymerisatie, plankenvloer, trap, drainering rond het gebouw, plint.	Uittreksel uit de notulen van het schepencollege
1998	22 september	De Gemeente Zwevegem geeft officieel bevel aan L&V construct tot aanvang van de werken. Deze houden in: houtbehandeling, polymerisatie, plankenvloer, trap, drainering rond gebouw, plint, en voegwerk.	
1998	14 oktober	Bij uitvoering van de werken bleek dat de balkkoppen van de steenzolder veel meer aangetast waren dan ingeschat door klopkevers zodanig dat meer polymerisatie dient uitgevoerd te worden.	
1999	28 april	De onderhoudswerken zijn voltooid.	Nota gemeente Zwevegem

1999	3 juni	De onderhoudspremie kan slechts worden uitbetaald op het ogenblik dat de werken conform het bestek en de 'regels van de kunst' werden uitgevoerd.	Afdeling Monumenten en Landschappen, Vlaamse Overheid
1999	11 juni	Voorstel tot renovatie: 1) gelijkvloers: gezaagde arduintegels en de grafzerken worden in de inkomzone verwerkt 2) brandvrij maken van de tussenvloer d.m.v. promat platen als tijdelijke oplossing. Als definitieve oplossing wordt een nieuwe vloerconstructie voorgesteld ter hoogte van de gaanderij.	Nota opgesteld door ir. arch. Piet Sileghem t.a.v. Hildebrand Devuyt
2000		Vloer gelijkvloers, verwarming en elektrische installatie.	Voorstel Paul Windels 1997
2000	9 april	Opmaak bestek voor de onderhoudswerken aan de Stenen Molen: gedeeltelijk hervoegen van de romp en het behandelen van de wiken met carbolineum.	Opgemaakt te Zwevegem, Dienst Patrimonium, P. Vanhoutte
2000	20 april	Uitbreiding van de onderhoudswerken aan de molenromp: uithollen voegen, vervangen van beschadigde bakstenen, ontmossen, kaleien, schilderen met kalkverf, verwijderen van de cementplint, herpleisteren, herschilderen plint, onderhoudsschilderwerk van het schrijnwerk.	Het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, afdeling Monumenten en Landschappen
2000	2 oktober	Aangezien de werken niet conform de beschrijving werden uitgevoerd, is het niet wenselijk om een onderhoudspremie Industrieel erfgoed uit te betalen - de vastlegging van de premie werd verlegd na de nodige verbeteringen aan de uitvoering.	Opgemaakt door Hilbrand De Vuyst, afdeling Monumenten en Landschappen
2003	Voorjaar	Een storm richt schade toe aan de as en het vangwiel van de molen: molenas, pinbalk, palen, vulstukken, wiggen, broekstuk en het vangwiel.	
2003	18 maart	Inspectierapport Stenen Molen te Zwevegem. Als dringend werd beschouwd: het herstellen van de schade ingevolge de storm (molenas, pinbalk, palen, vulstukken, wiggen, broekstuk en vangwiel). Op korte termijn: loskomende en uitvallende voegen herstellen, en de aangetaste moerbalkkoppelen en de zwamaantasting curatief te behandelen.	Opgemaakt door Freddy Deweer & Brecht Lagae - monumentenwacht West-Vlaanderen vzw

2003	18 juni	Voor de bouw van een nieuw appartementsgebouw op de hoek van de Avelgemstraat en de Tweemolenstraat, wordt aangeraden om de bovenste laag in het dakvolume te elimineren. Zo blijft de windvang behouden.	Vlaamse overheid, Monumenten en Landschappen
2007	25 april	Voor het bouwen van appartementen in de Twee Molenstraat te Zwevegem wordt het advies gegeven om het zicht van de molen te vrijwaren en de hoogte van het gebouw te beperken, in functie van de windvang van de molen.	Agentschap R-O Vlaanderen, Vlaamse Overheid

Foto stenen molen vanuit Kruiswegstraat,
bemerkt de kerktoeren op de achtergrond.

Foto stenen molen vanuit Kruiswegstraat.
Vroegere voetweg naar Kapel Milanen.

Foto wiekenkruis en kap stenen molen juli 1989. Ingreep met brandweerladder door Freddy Deweer. Bemerkt de afwezigheid van het hekwerk.

Foto omstreeks 1955.

Aquarel geschilderd vanuit de Acacialaan door Herman Verbaere. Het wiekenkruis is gericht naar de Avelgemstraat.

4. BESCHRIJVING EN INVENTARISATIE VAN DE ERFGOEDELEMENTEN

4.1. ALGEMEEN BEELD MOLEN

De balustrade is doorgeroest.

Schuiframen met kleinhouten.

De molenromp is bemost.

Verschillende windplanken zijn uitgewaaid en delen afgebroken.

Verschillende windplanken zijn uitgewaaid en delen afgebroken.

Toegangsdeur Stenen Molen met embleem ter aanduiding van onroerend erfgoed.

4.2. OMGEVING MOLENSITE

Zicht richting de Avelgemstraat.

Zicht naar de Twee Molenstraat.

Zicht vanuit de Acacialaan.

Zicht naar de Avelgemstraat.

Zicht vanuit de Avelgemstraat.

Zicht vanuit de Avelgemstraat.

Zicht richting Acacialaan.

Zicht richting Twee Molenstraat.

4.3. MOLENONDERDELEN

Metalen kruitwerk.

Overbrenging luiwerk.

Vang wiel 52 kammen.

Wipvang en sabel.

Molens.

Staartbalk met trekstang en zwepen.

Staartbalk met trekstang en zwepen.

Deel van de zetelconstructie.

4.4. OVERZICHT & BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDELEMENTEN

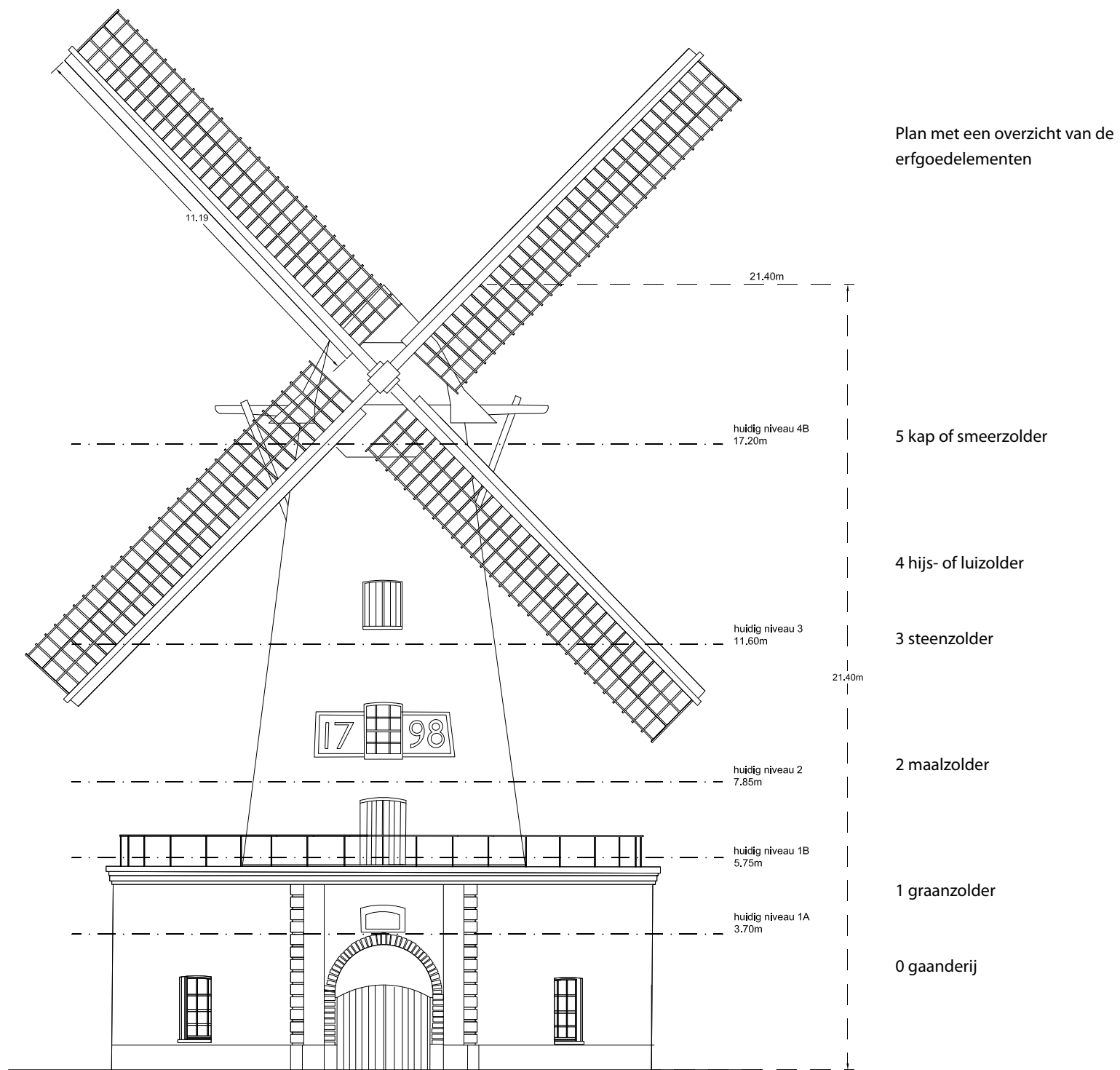
De beschrijving van de verschillende erfgoedelementen gebeurt op basis van volgende onderverdeling:

- Omgeving molensite
- De verschillende niveaus
 - niveau 0: meelzolder / gaanderij
 - niveau 1: graanzolder
 - niveau 2: maalzolder
 - niveau 3: steenzolder
 - niveau 4: hijs- of luizolder
 - niveau 5: kap- of smeertzolder
- Wiekenkruis
- Molenromp

De verschillende niveaus werden door de reeks verbouwingen en restauraties van de molen aangepast.

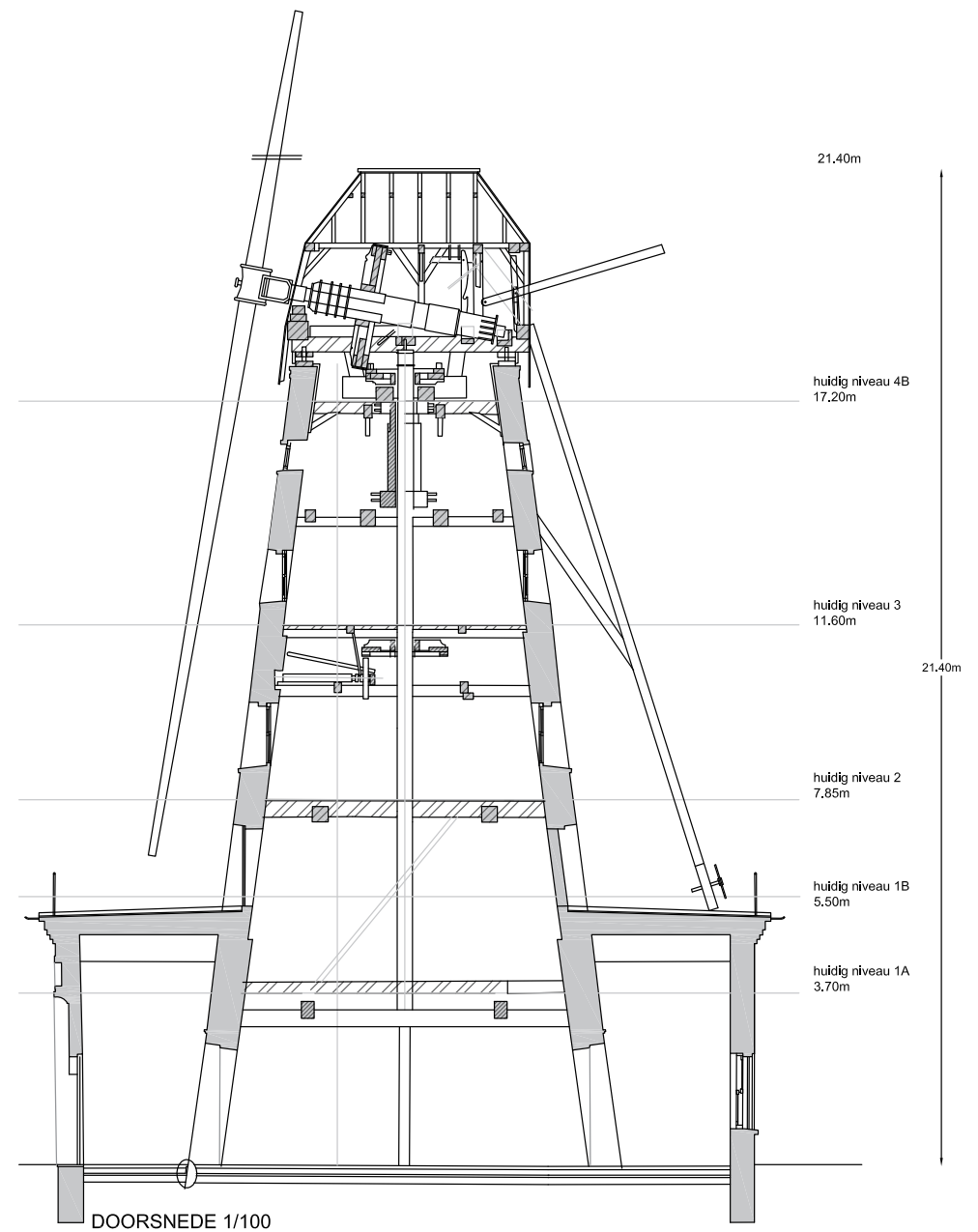
Bijgaande schema's duiden de vroegere en huidige niveaus aan.

De beschrijving van de verschillende erfgoedelementen is terug te vinden in de tabel in hoofdstuk 4.

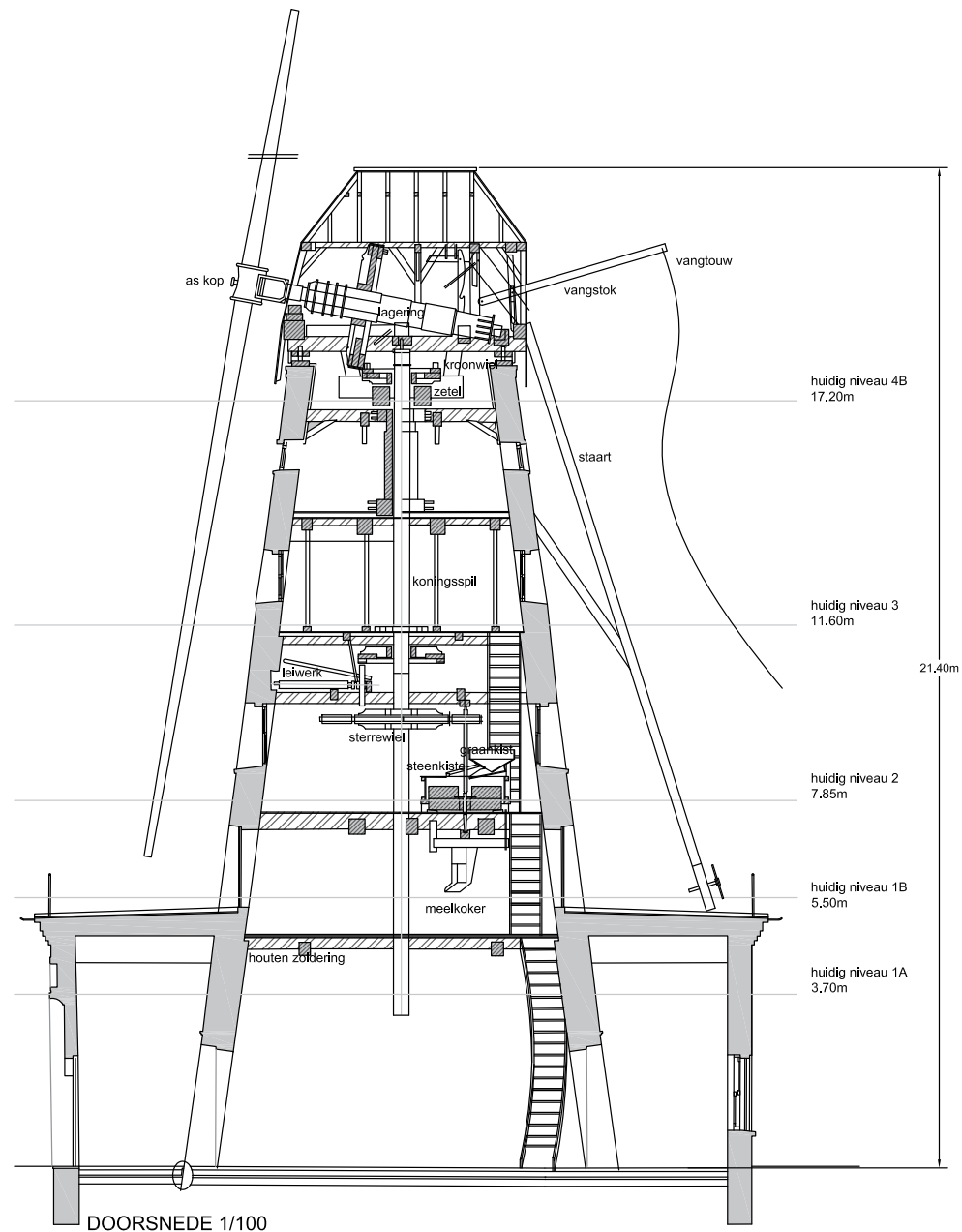
Doorsnede Schaal 1/150

Huidige situatie

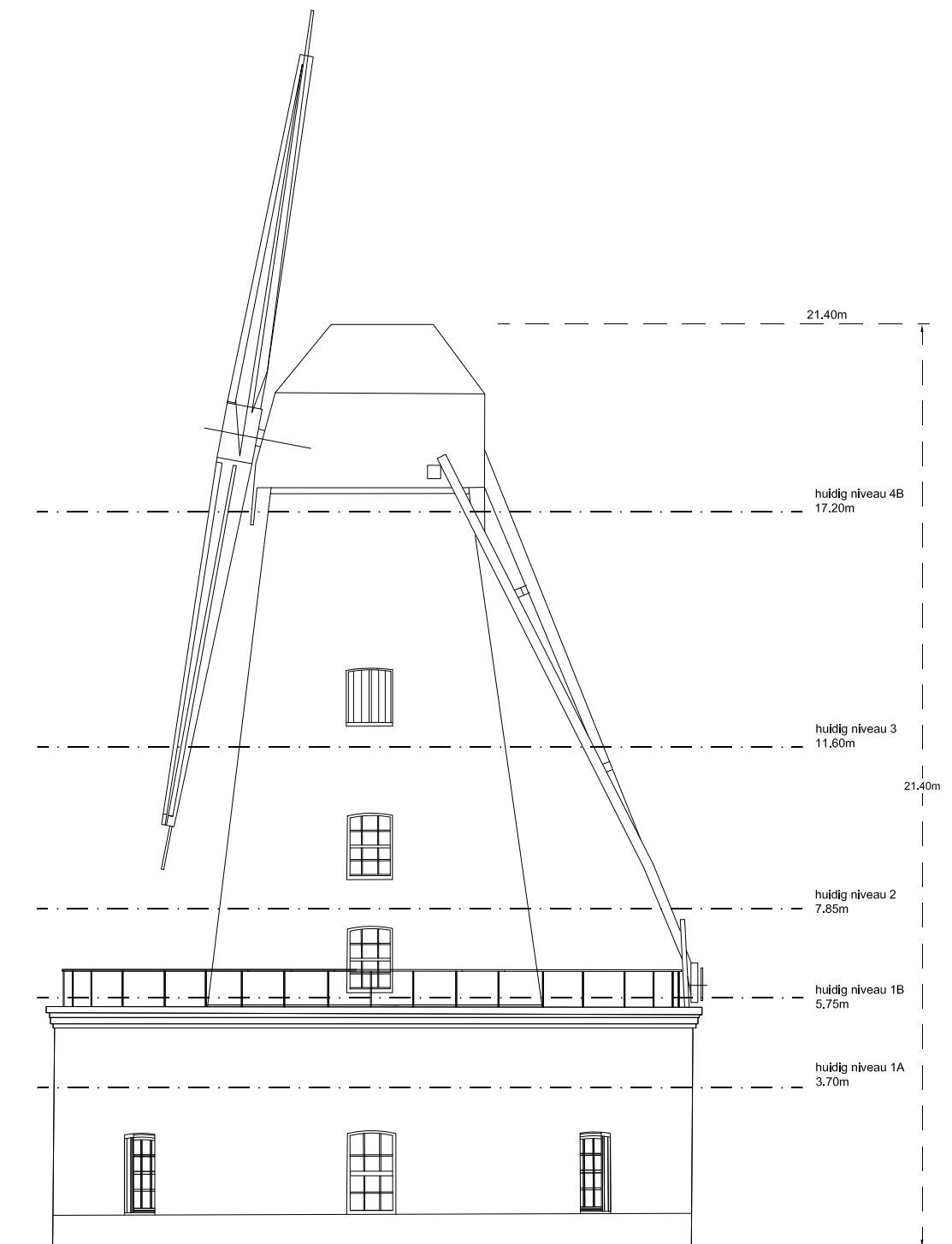

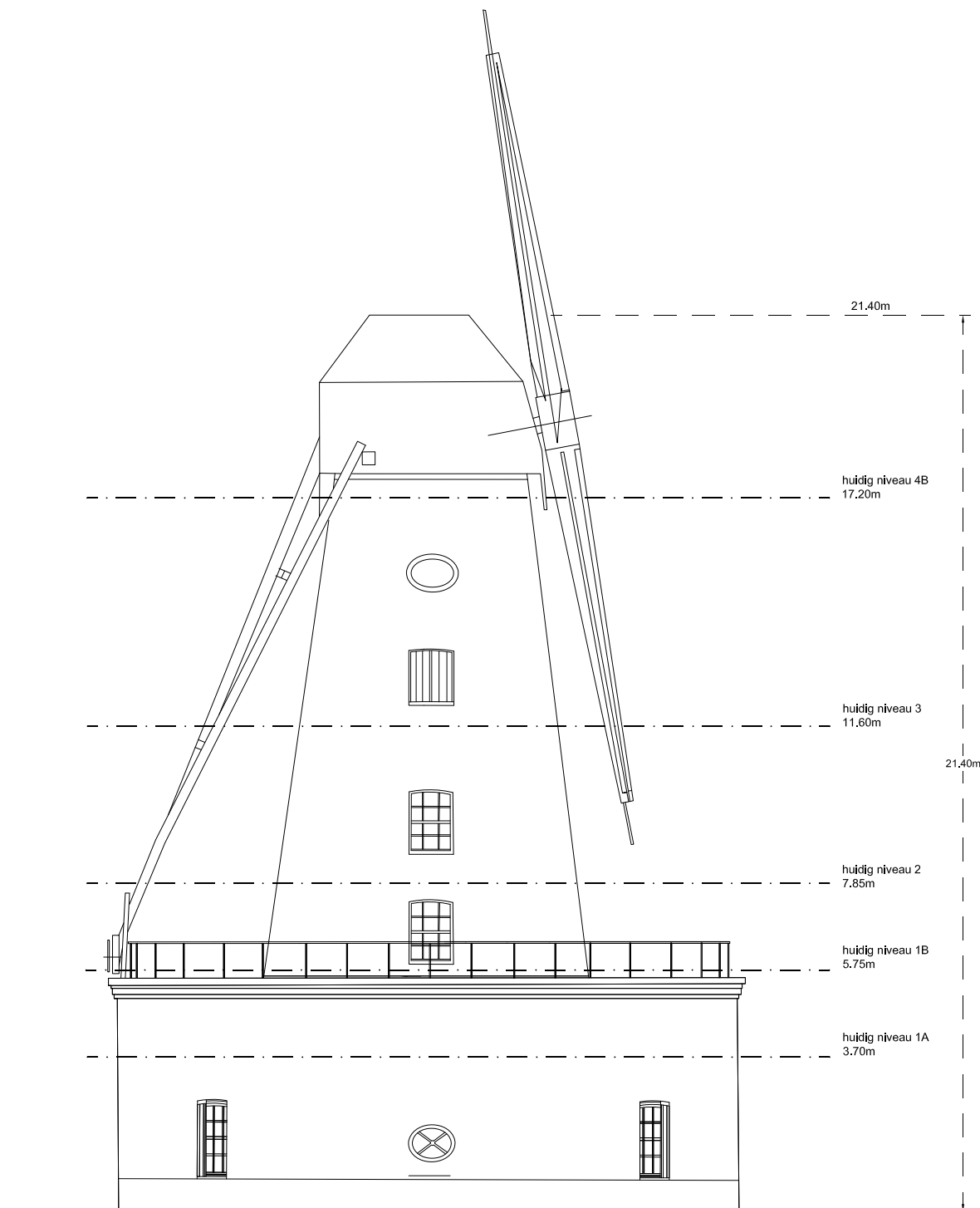
Doorsnede Schaal 1/150

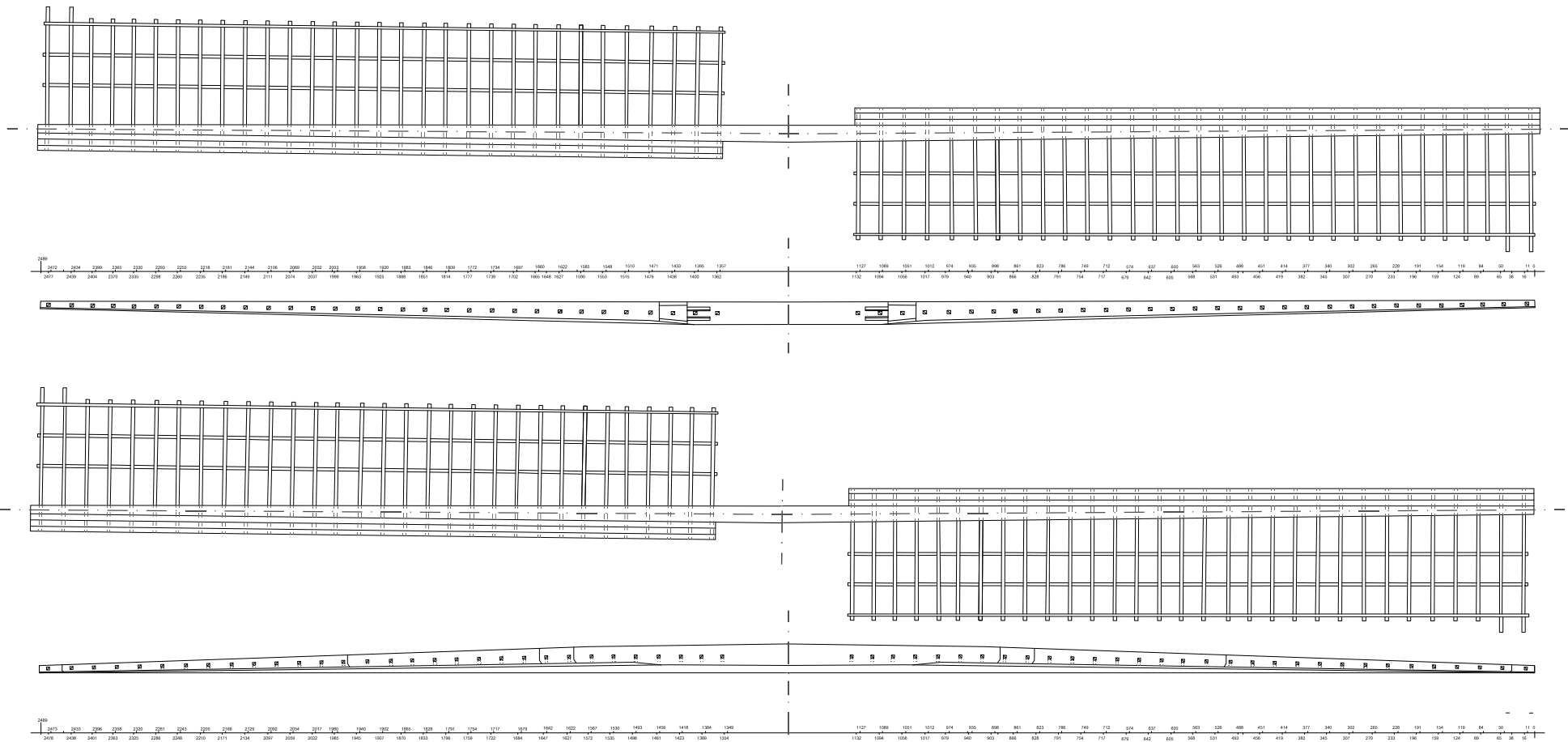
Oorspronkelijke situatie voor de verkoop van de inboedel en het wijzigen van de niveau's tijdens de laatste restauratie van 1979-1995.

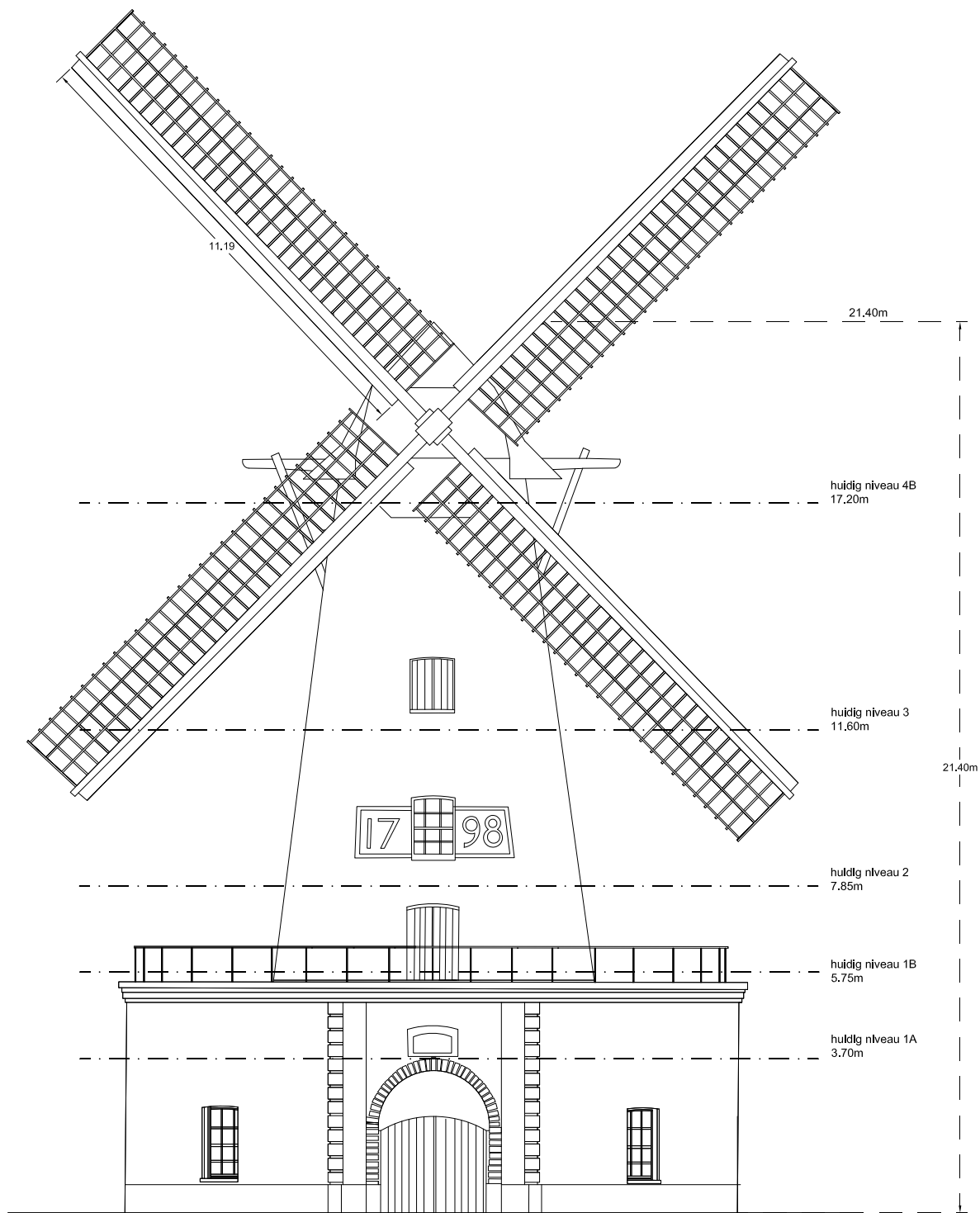
Rechterzijgevel Schaal 1/150

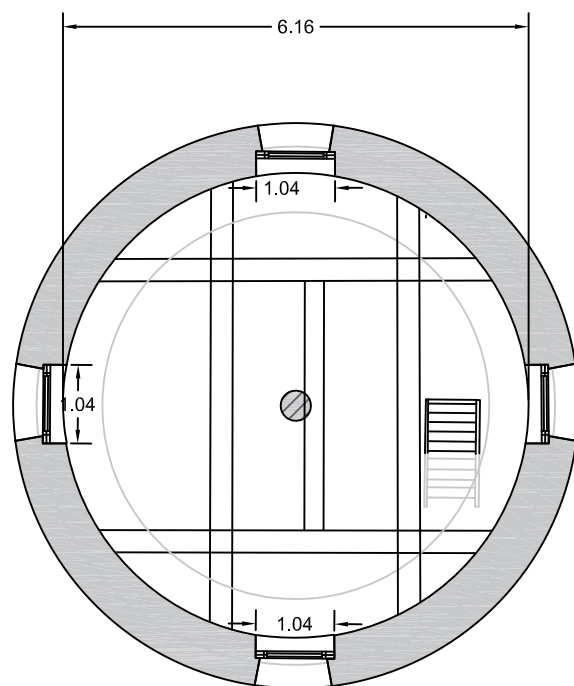

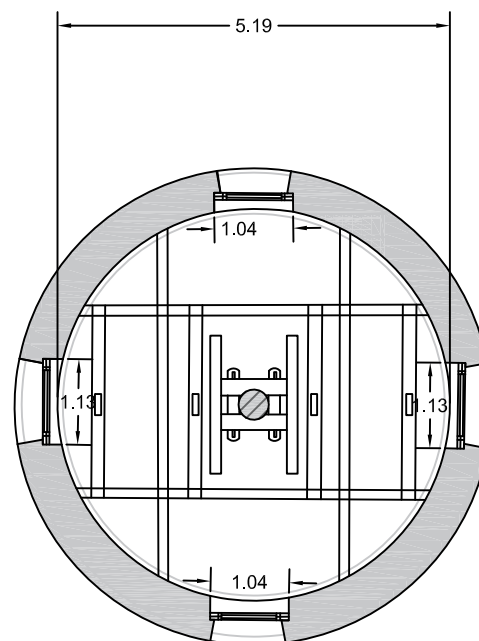
Voorgevel Schaal 1/150

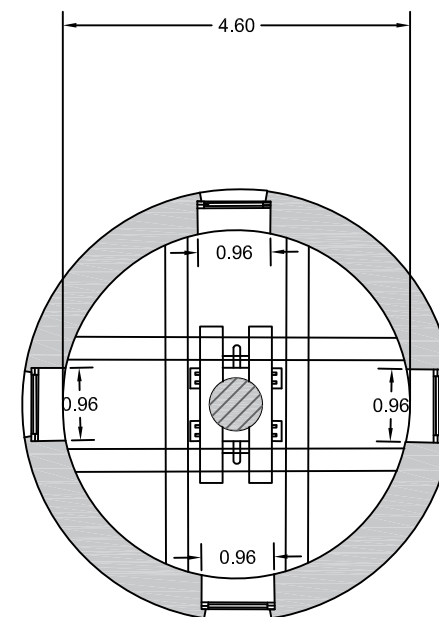
LEIEDAL, 2016

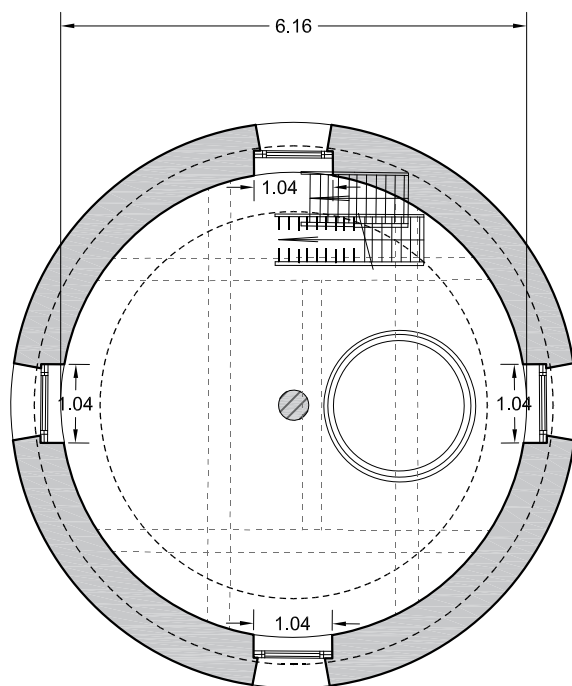
Steenzolder Schaal 1/100
Bestaande situatie

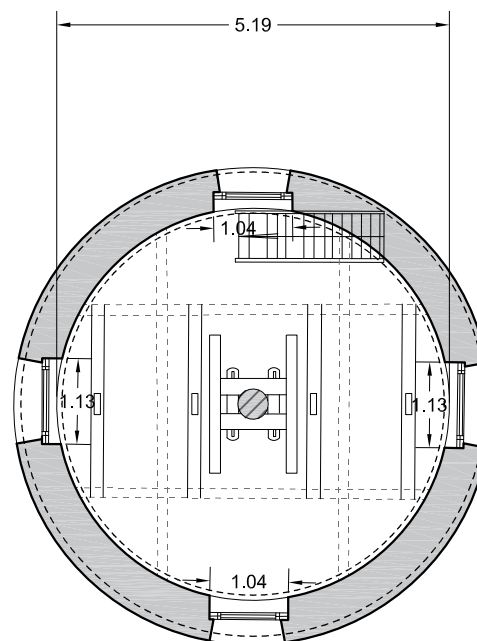
Stortzolder Schaal 1/100
Bestaande situatie

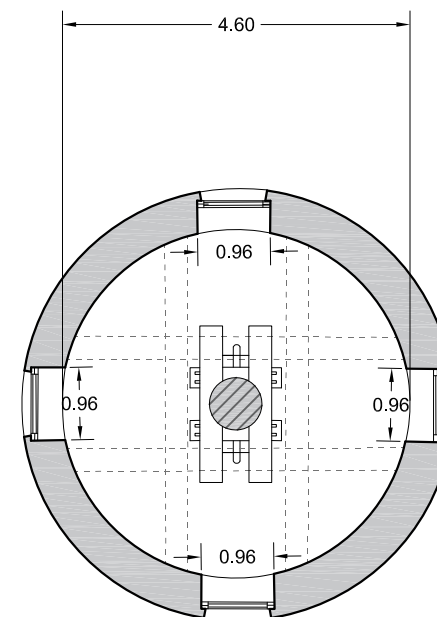
Kapzolder Schaal 1/100
Bestaande situatie

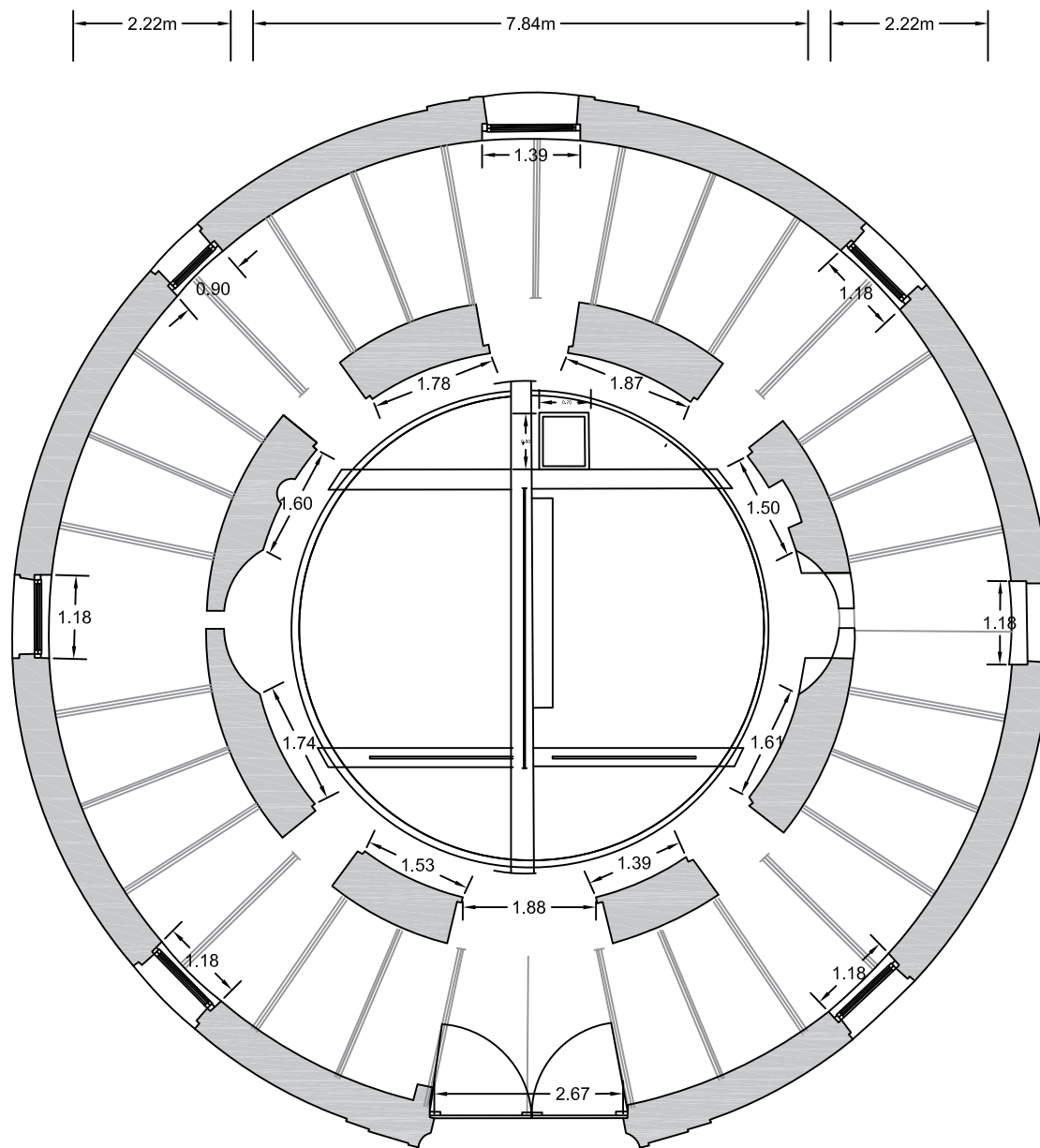
Steenzolder Schaal 1/100
Oorspronkelijke situatie - vóór 1955

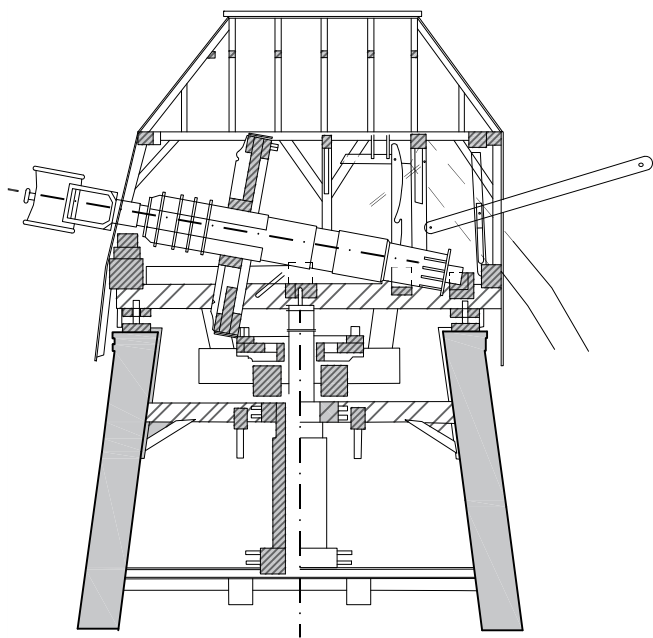
Stortzolder Schaal 1/100
Oorspronkelijke situatie - vóór 1955

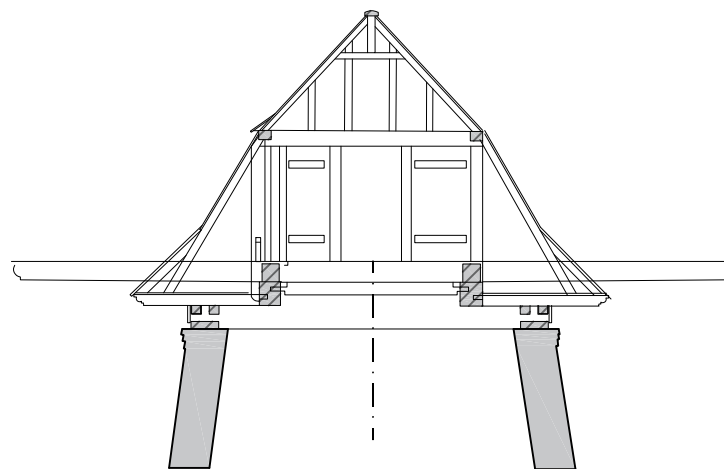
Kapzolder Schaal 1/100
Oorspronkelijke situatie - vóór 1955

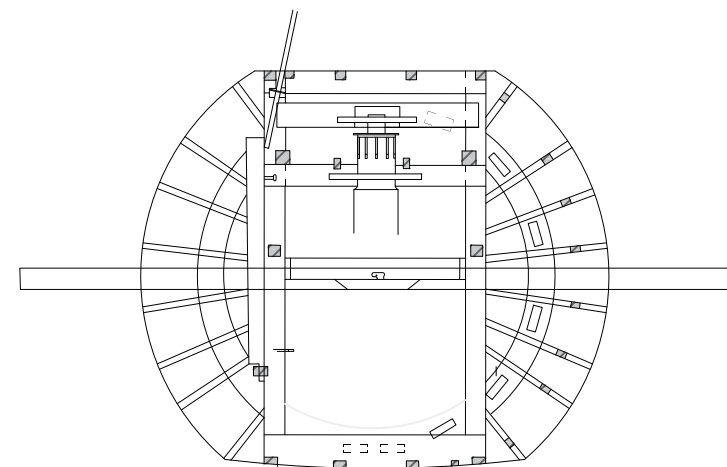
Gelijkvloers 1/100

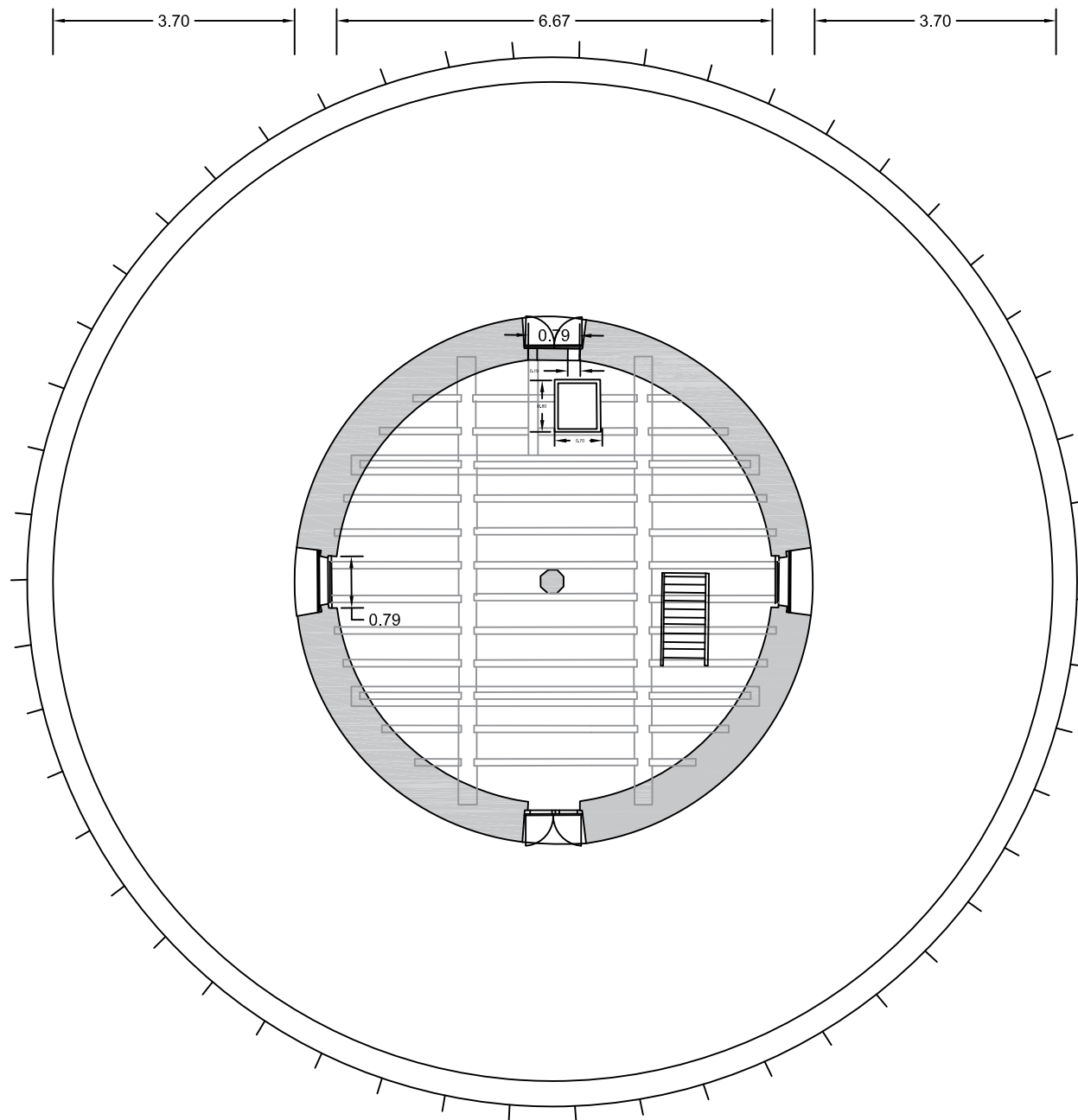
Bovenstuk 1/100

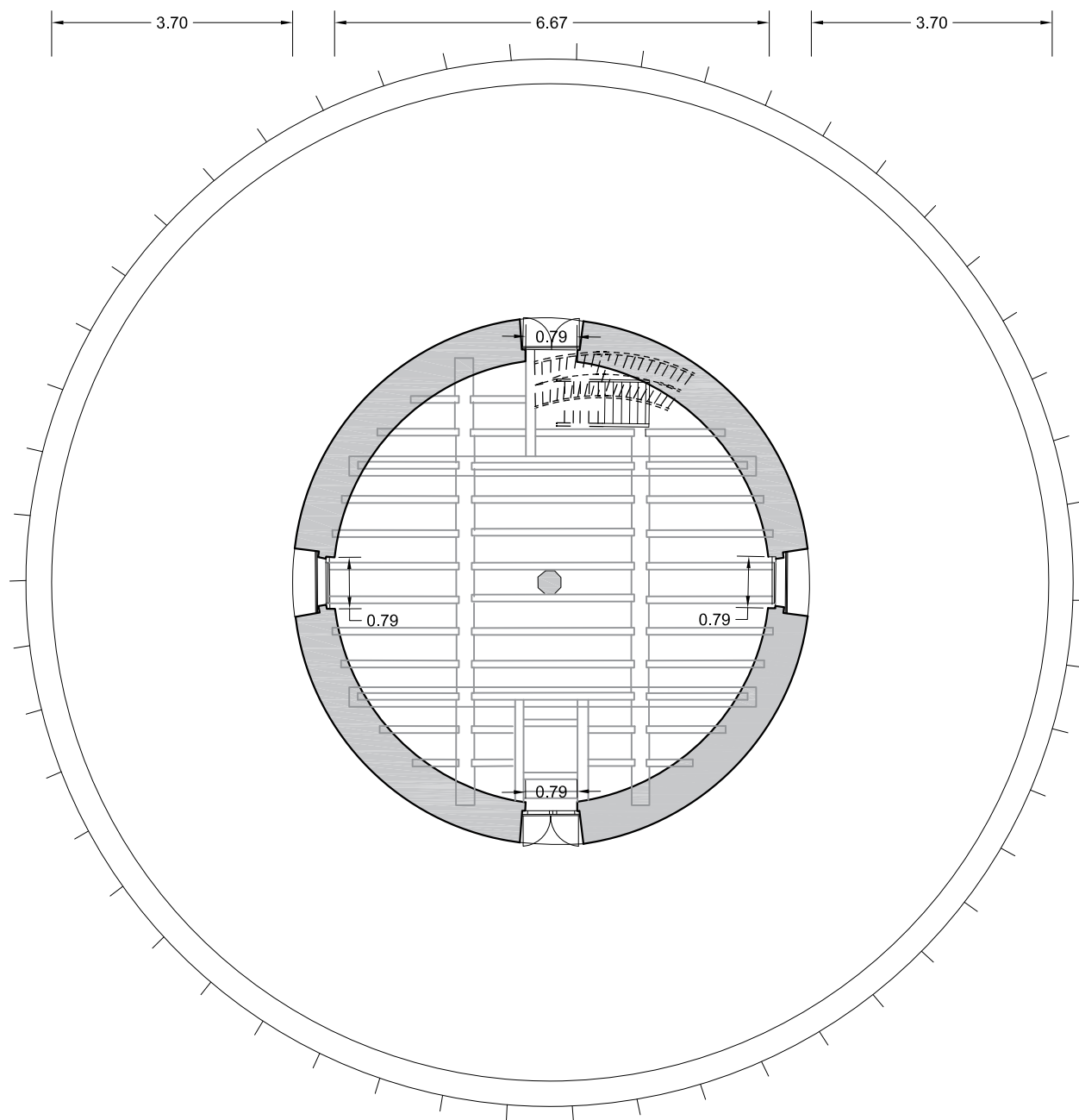
Bovenstuk 1/100

Bovenstuk 1/100

Graanzolder 1/100
Bestaande situatie

Graanzolder 1/100
Vóór de renovatie van 1955

5. BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN

Voor de beschrijving van de erfgoedwaarden vertrekt men van het beschermingsbesluit. De Stenen Windmolen is om zijn artistieke, oudheidkundige en historische waarden beschermd.

5.1. OMGEVING MOLENSITE

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
0.1	Onbebouwde Molensite	De molensite ligt licht verhoogd. De molen ligt niet meer vrijstaand. Er is nieuwe bebouwing in de onmiddellijke omgeving van de molen gerealiseerd.	Geen	De omgeving kan aangelegd worden door het aanplanten van inheemse molengerelateerde hagen als kornoelje, mispel en beuk.	1 2
0.2	Oprit naar de molen	De toegang (oprit) naar de molen is geplaveid met oude bruine kasseien.	Gemiddeld	Behoud type verharding. Ongeveer 50% van de oprit dient herwerkt gelet op ernstige verzakkingen aan het begin van de oprit.	3 - 4
0.3	Onbebouwde site	De site van de molen is grotendeels aangelegd als een gazon. Daarbinnen zijn 2 bloemenperken aangelegd. Eén ervan vormt de letter Z van Zwevegem. De andere heeft een geometrische vorm en is groter. De site is gedeeltelijk omzoomd door een haag.	Geen		3 - 4
0.4	Molenstenen	Links en rechts van de ingang liggen twee oude pletstenen van een kollergang. De historie van deze molenstenen is onduidelijk.	Hoog	Behouden. Vertellen een deel van het verhaal van de molen.	5 - 6

FOTO 1

FOTO 4

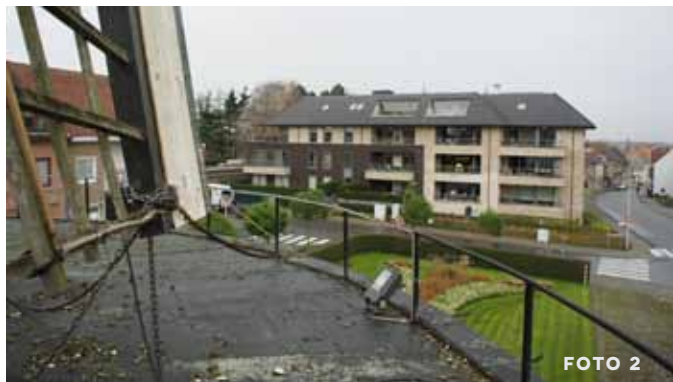

FOTO 2

FOTO 5

FOTO 3

FOTO 6

5.2. NIVEAU O GAANDERIJ GELIJKVLOERS

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoodwaarde	Beheersvisie	Foto's
0.5	Dubbele toegangspoort	Monumentale 2-delige poort naar het oosten gericht. De originele poort bestaande uit volle eiken planketten. Onderaan is het oude kattengat merkbaar in de rechtervleugel. De handkruk eveneens nog origineel met een hedendaags binnenslot. Boven de halfronde boog is een cartouche aangebracht. Opkuisen en impregneren dringen zich op aangezien de onderzijde van de poort aan het verweren is.	Hoog	Behoud	7
0.6	6 schuiframen	Op de gaanderij bevinden zich 6 schuiframen met kleinhouten. Deze kleinhouten en glaslatjes zijn te behandelen en er is een gebroken ruitje. Deze ramen werden geplaatst bij de herstellingswerken van 1957, originele ramen zouden slanker gedimensioneerde kleinhouten bevatten.	Beperkt		8 9

0.7	Binnenruimte (binnen de molenrump)	De binnenruimte is grotendeels leeggehaald op het vlak van molenuitrusting. Ook de vaste trap naar de bovenliggende zolder is verdwenen. Eind de jaren 80 werd deze monumentale trap door de gemeentediensten verwijderd. De vloer is niet meer origineel maar vervangen door een betonvloer. Het uitbreken en herplaatsen van de vloer van de galerij gebeurde bij de herstellingswerken van 2000 (arch. Sileghem). De zoldering is afgewerkt met promat platen zodat de vereiste brandweerstand bekomen werd (2000). De vierkante koningspil welke een draaiende beweging dient uit te voeren werd niet vrijgelaten. Hierdoor ontstaat bij de ronddraaiende beweging schade aan de plafonering. De eiken balken op het gelijkvloers getuigen van de vroegere oliemolen.	Gemiddeld	Behoud van het zicht op de koningsspil. Het herstellen van de ruimte in functie van de beweging van de koningsspil. Een gebogen molenaarstrap plaatsen zodat de verdiepingen opnieuw toegankelijk worden en de molenrump een natuurlijke ventilatie verkrijgt.	10 11 12
-----	------------------------------------	--	-----------	---	----------------

0.8	Omgang in metselwerk	De omgang is gedeeltelijk opgedeeld in functie van technieken die werden aangebracht voor een gebruik van deze molen als winkel- en vergaderruimte. Deze werken staan beschreven in de bouwaanvraag voor de inrichting van de Stenen Molen door VZW Feniks (1998). Het betreft lokalen voor: • Toilet • Berging • Centrale verwarming: opgesteld boven de berging • Keukentje • Tellerlokaal (elektriciteit, water en gas) De bovenzijde van de gaanderij is uitgevoerd met gewelven waarop een betonlaag werd gegoten (+/-1930) en afgewerkt met roofing als dak en afdichting. Het baksteenmetselwerk is wit geverfd, de metalen liggers zijn zwart geverfd. In 1982 stelt architect P. Windels voor om ankers te voorzien aan de buitenzijde van de gaanderij, zodat uitzetting en het naar buiten overhellen van de muur bij hoge temperaturen in de zomer wordt voorkomen.	Gemiddeld	Zoveel mogelijk open houden. Niet meer opdelen. Opdeling enkel in functie van technieken toelaten.	13 14 15 16 17
0.9	Doorsteken	Tussen de binnenruimte en de omgang zijn er een aantal doorsteken. In die doorsteken zijn nissen te vinden.	Hoog	Behoud doorsteken Behoud nissen	18

0.10	Zerken	De inkom is geplaveid met 2 zestiende- eeuwse merkwaardige grafstenen afkomstig uit het klooster van Sion te Kortrijk dat in 1797 door de Fransen werd afgeschaft. 1. Grafzerk van een kanunnik van het Rooklooster (bij Brussel), die gedurende 28 jaar prior was van het klooster van Sion; enkel de voornaam is nog leesbaar: Jacob. Op de steen is een priesterfiguur afgebeeld. De tekst is door afslijting en beschadiging grotendeels onleesbaar geworden. 2. Grafzerk van Frans Daems, kanunnik van het Rooklooster, prior van het klooster van Sion gedurende 4 jaar, gestorven op 11 juni 1588.	Hoog	Behoud	19
0.11	Eiken balken	De koningsspil met de metalen beugel en met de scheerzen wordt ondersteund door eiken balken. Tijdens de restauratie van 1992 werd een steunpunt aangebracht onderaan de moerbalk om doorbuiging van de balk tegen te gaan. Dit steunpunt draagt de volledige koningsspil. Polymeer technisch herstel uitgevoerd (evenwel slordig) aan de eiken balkkoppen als noodzakelijke ingreep wegens inrotting balkkoppen. Dit werd uitgevoerd naar aanleiding van de onderhoudspremie in 1996 en de renovatiewerken in 1998.	Laag Ondersteuning is achteraf bijgeplaatst		20 21

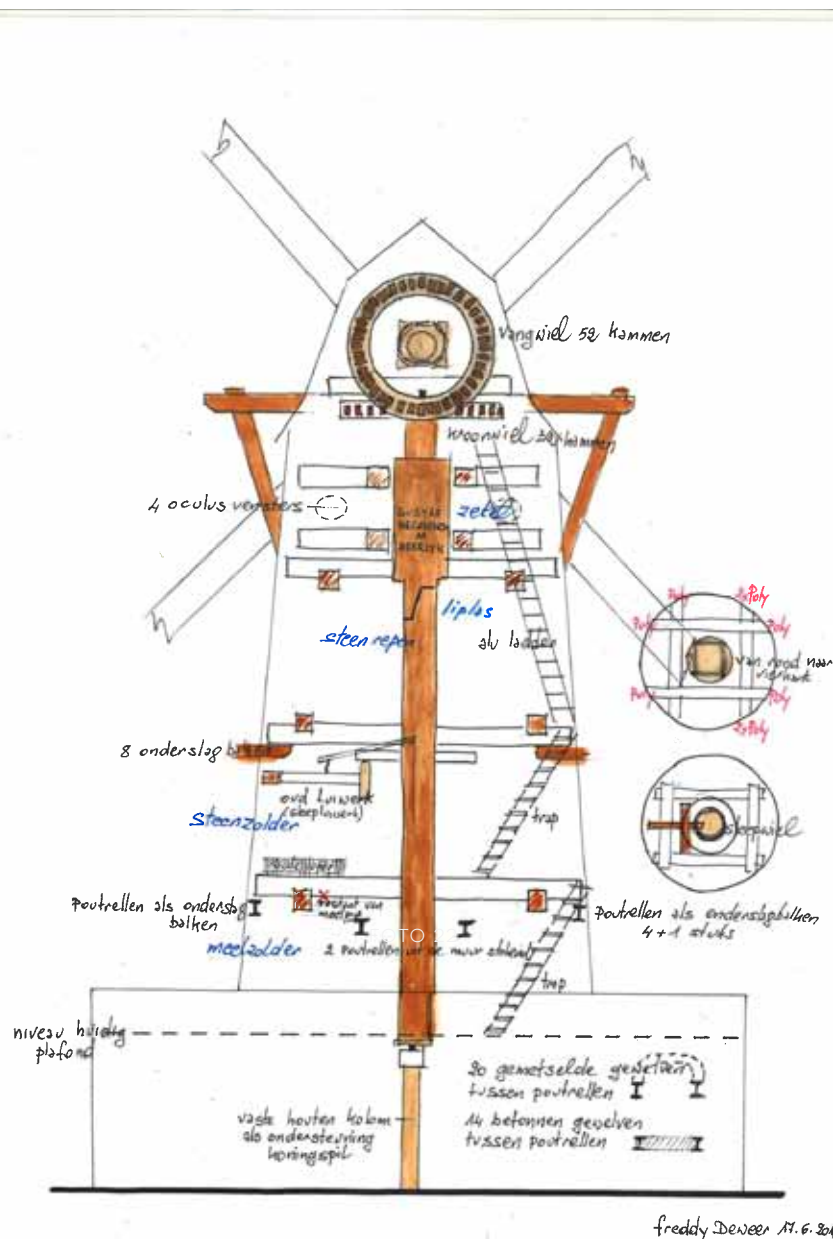
FOTO 19

FOTO 20

FOTO 21

Figuur die de polymeer herstellde balkkoppen aanduidt (rood), eveneens de 4 geplaatste onderslagbalken en de koningsspil met liplas.

5.3. NIVEAU 1A VERDIEPING BOVEN GELIJKVLOERS – 3,70 M

Art.	Inventaris	Beschrijving erfgoedwaarde	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
1A.1	Ondersteuning houten moerbalken	De eikenhouten moerbalken worden op 4 plaatsen extra ondersteund bij middel van metalen poutrellen, deze zijn evenwel sterk roestig.	Hoog	Behoud	22 23
1A.2	Houten plankenvloer	Op dit niveau is de plankenvloer aan noordzijde lager uitgevoerd dan aan de zuidzijde.	Beperkt		
1A.3	Binnenruimte	In het verleden was deze verdieping bereikbaar via een houten wenteltrap. Eind de jaren '80 werd deze monumentale trap door de gemeentediensten verwijderd. Momenteel is dit niveau te bereiken met een houten ladder via een valluik. Via dit niveau kan men de buitengaanderij bereiken. Door het systeem halve verdieping is ook hier een houten laddertje geplaatst zodat men via een dubbel deurluik de buitengaanderij kan bereiken.	Beperkt	Gaanderij bereikbaar maken	24 25 26

FOTO 22

FOTO 23

FOTO 24

FOTO 25

FOTO 26

5.4. NIVEAU 1B GAANDERIJ VERDIEPING – 5,10 M

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
1B.1	Dubbele toegangsdeur naar buitenomloop	Via een dubbele houten toegangsdeur (bereikbaar via een kleine houten ladder) was de buitenomloop te bereiken. Op vandaag kampt de deur met een gebrekkige sluiting en loskomende ophanging te herstellen. De hengsels en scharnieren zijn doorgeroest, de deur is reeds afgevallen Het verfwerk is schraal.	Laag	Behoud Vervangen hengsels en scharnieren Schilderen	27
1B.2	Houten molenaarstrap 15 treden	Beukenhouten nieuwe trap (1998), de trap is in goede staat en vergt voorlopig geen extra onderhoud.	Laag		28
1B.3	Kruimechanisme	Metalen kruiwerk. Het verkruien dient te gebeuren via een overloop ketting aan de ijzeren kikkers op de omloop. De gietijzeren kruilier is nog steeds aanwezig Gelet op het slepen van de staartbalk is de molen zeer moeilijk te verkruien en niet meer functioneel. De kruilier zit geklemd tussen de balustrade en de ringmuur.	Hoog	Behoud De molen dient opnieuw in de mogelijkheid te zijn om te worden gekruid in functie van een duurzaam behoud.	29 30
1B.4	Gaanderij en balustrade	De gaanderij is afgewerkt met roofing als dak en afdichting. De gaanderij is afgezet met een metalen buisvormige balustrade waarlangs het kruiwerk met kruiketting loopt. Deze balustrade is in slechte staat: doorgeroest en beschadigd.	Hoog	Behoud toegankelijke buitenruimte. Het verhogen van de balustrade is niet aangewezen, om de ophanging van staart en kruilier mogelijk te maken.	31 32

1B.5	Ramen en raamdorpels in rode Boomse tegeltjes	In het open voegwerk komt plantengroei en kleine boompjes tot ontwikkeling. Waarschijnlijk oorspronkelijk in bakstenen kantlaag.	Gemiddeld	Indien de Boomse tegels later toegevoegd werden, wordt na het aanbrengen van de vochtwering de oorspronkelijke kantlaag uit baksteen hersteld.	33-34 35
1B.6	Blinde nis met deurpaneel	Op de locatie vroegere schouw (verwarming) werd de binnenmuur dichtgemetseld (tweede uitgang Westzijde) en aan de buitenzijde afgewerkt met een deur. In deze dichtgemetselde binnenmuur werd een holte (19 x 19 cm) voorzien voor het doorlaten van de schoorsteen of vuring van de olieslagerij. In een bovenkruier zijn er steeds 2 toegangen voorzien.	Beperkt	Behouden Deur vervangen	36
1B.7	Bliksemafleider	De koperen bliksemafleider is op een tweetal plaatsen onderbroken/afgerukt door het slepen van de staartbalk.	Laag	Behoud Herstel en herkeuring dringen zich op. Volgens de nieuwe leidraad NBN EN 62305 voor het beveiligen van windmolens van 26 april 2013 is een installatie voor de bliksemafleiding te vernieuwen.	37
1B.8	Stormketting	- Metalen stormkettingen aangebracht 2003 - Verankerd aan de kruiketting werken 1992	Laag	De wieken zijn dubbel beveiligd d.m.v. stormketting.	38
1B.9	Gevels	- De luiken zijn niet oorspronkelijk	Laag	De luiken zijn niet te hernemen.	

5.5. NIVEAU 2 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 1 – 7,65 M

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
2.1	Oude molensteen hier nog aanwezig	- Oude maalsteen (ligger) is hier nog gestapeld (maar vormt dus enkel 1/2 van het steenkoppel) - Het steenbed en balkenlaag zijn niet meer aanwezig - De oude baan en pinnesteen zijn aanwezig	Hoog	Bij het restauratieontwerp kan de juiste positie van het oorspronkelijke steenkoppel onderzocht worden om de plaatsing ervan verder uit te werken.	39
2.2	Versmalde houten koningsspil	De koningsspil staat niet volledig centraal in de vloeropening Afscherming aangebracht als duivenwering verleden.	Hoog	Behoud	40
2.3	Houten molenaarstrap 19 treden	Nieuw gemaakte beukenhouten molenaarstrap.	Laag	Behoud	41
2.4	Makelaar en windvaan	- De afgebroken houten makelaar en de mangaan - Bronzen windvaan met oud wapenschild gemeente staan hier tijdelijk opgesteld - De windvaan dateert van de herstellingswerken rond 1990 en is niet oorspronkelijk	Laag	Terug te plaatsen op de nok van het dak tijdens werkzaamheden dakbedekking.	
2.5	Ontkoppelingssysteem koningsspil	- Er lagen drie koppels stenen. Tussen het sterrewiel en de zoldering was een kamwiel geïnstalleerd welke het luiwerk aandreef. - Bedieningstouw te vernieuwen - De loskoppeling/lagering koningsspil is momenteel bij middel van 4 schroefbouten.	Hoog	Behoud	42 43 44
2.6	Aandrijvingswiel lui systeem	Autobanden op sleepwiel als aandrijving. Tussen het sterrewiel en de zoldering was een kamwiel geïnstalleerd welke het luiwerk aandreef. Dit werd later vervangen door een wiel met rubber bedekt om het veelvuldig breken van de kammen te voorkomen. Dit wiel fungeerde aldus als een soort sleepkoppeling met heel wat meer voordelen dan kammen op kammen.	Hoog	Behoud	42 43

2.7	Oude meelpijp tegen plafond	We merken hier nog een restant aan de onderzijde van de vloer niveau 3. Deze bepaalt de situering van het steenkoppel.	Beperkt	Enkel als getuige te bewaren	45
2.8	Plankenvloer	Eikenhouten plankenvloer op roostering.	Beperkt		

5.6. NIVEAU 3 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 2 – 11,55 M

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
3.1	Trapopening	De zolder staat zonder tussenvloer rechtstreeks in verbinding met de luizolder en de kapzolder. Hierdoor kunnen de duiven ongestoord deze verdieping bereiken. Derhalve werden draadroosters bovenop het onderliggende trapgat gelegd om zodoende de duiven te weren op de onderliggende verdiepingen. Ook rond de houten koningsspil werd een draadversperring aangebracht met hetzelfde doel. Als duiven nesten maken brengen ze met houtwormen besmette takjes naar binnen. Insectenaantastingen in gebouwen houden dus meestal verband met de aanwezigheid van duiven in en op het gebouw.	Beperkt		46-47
3.2	Houten koningsspil met opschrift	- Opschrift 'Gustaaf Deconinck M - Deerlijk' 1890 gebeiteld in de houten koningsspil - De koningsspil werd in 1949 schuin afgezaagd	Hoog	Behoud Opschrift bewaren en zichtbaar houden Bij het restauratieontwerp zal verlenging van de afgezaagde koningsspil onderzocht worden.	48-49
3.3	Oculus ramen en schuiframen	- De oculusramen zijn niet te openen (vaste beglazing) - De schuiframen zijn voorzien van gorren teneinde zoveel mogelijk ventilatie van het gebouw te bewerkstelligen	Hoog	Behoud	50-51

FOTO 46

FOTO 47

FOTO 48

FOTO 49

FOTO 50

FOTO 51

5.7. NIVEAU 4A ONDERKANT ZETEL – 16,40 M

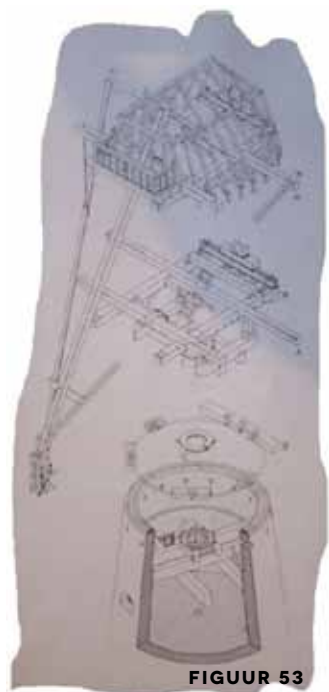
Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
4A.1	Zetelconstructie	- Uitgevoerd door molenmaker Gustaaf Deconinck uit Deerlijk - Op de balken van de vaste onderzetel van de kap staat een doorboorde zetelkoker die de draaibare bovenzetel draagt - Een tussenconstructie van balken zorgt voor de centering van deze zetelkoker welke het opschrift draagt "Gustaaf Deconinck/M/Deerlijk/1890" - Gustaaf heeft samen met zijn vader ook nog de molen helpen bouwen van Abdon Declercq (1888) te Deerlijk (molen ter geest en ter zande) - De zetelkapconstructie van 1890 is uniek	Hoog	Samen met het optrekken van de staartbalken dient deze zetelconstructie terug bruikbaar gemaakt.	52 figuur 53
4A.2	Oude doorgang meelpijp		Beperkt	Te bewaren als stille getuige.	54
4A.3	Moerbalken en onderslagbalken	- Bestaande houten constructie en vaste onderzetel van de kap	Hoog	Curatieve behandeling zwamontwikkeling ingevolge waterinfiltratie dak.	55
4A.4	Zetelkruier en kap		Hoog, zeldzame uitvoering genoodzaakt door het verhogen van de kuip en de kapconstructie in vroegere tijden (eind 19e eeuw)	Toestand doorboorde as na te zien en het geheel vakkundig af te regelen.	figuur 53 52-56

FOTO 52

FOTO 55

FIGUUR 53

FOTO 54

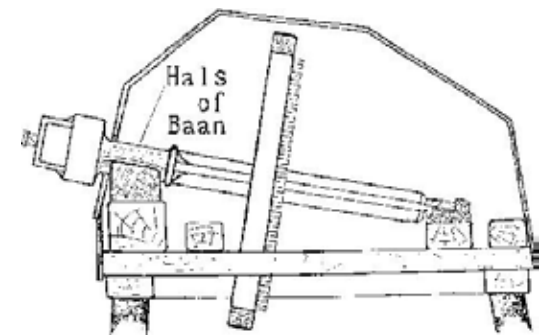
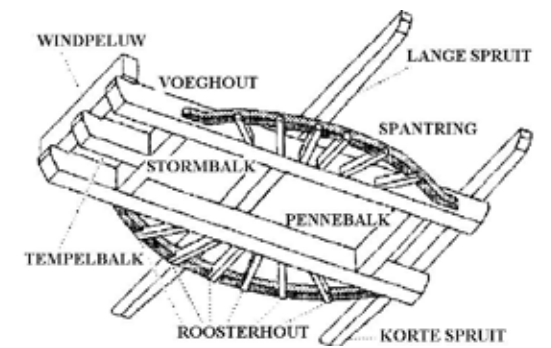
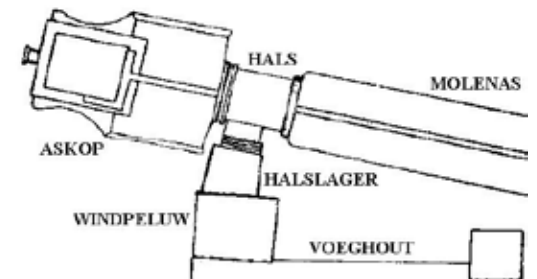

FOTO 56

5.8. NIVEAU 4B ROLLENKRUWERK – 17,20 M

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
4B.1	12 metalen rollen op houten loopvlak		Beperkt	Behouden	57
4B.2	Vangwiel 52 kammen	De kammen zijn reeds genummerd doch niet beveiligd met een staartwig. - Het vangwiel werd beschadigd door de voorjaarsstorm in 2003 - Het originele vangwiel werd voorzien van nieuwe kammen in haagbeuk	Hoog	Behouden	58-59-60-61
4B.3	Kroonwiel 34 kammen	De opwigging dient hernomen/hersteld.	Hoog	Behouden	60
4B.4	Wipvang en sabel	Houten stang als wipvang met als verbinding een roestige ketting naar de vangbalk.	Hoog	Behouden	62-63
4B.5	Hals en asbaan	Het geheel is afgeschermd bij middel van een maneberd en een houten baard in 5/4 planken. De houtverbindingen tand en groef van de baard komen los. De baard in 5 duimse planken tand en groef is aan het verweren.	Beperkt	Behouden	64-65
4B.6	Pinnebalk en pinnesteen	- In redelijk behouden toestand, een springbeugel is aangebracht - De pinbalk werd beschadigd door de voorjaarsstorm in 2003	Hoog	Behouden	66
4B.7	Molenas	- Houten molenas met knuppelstroppen en scheerzen - Knuppelstroppen en scheerzen zeer roestig - De molenas werd beschadigd door de voorjaarsstorm in 2003	Hoog	Behouden	67-68, figuur 69
4B.8	Askop	- Gietijzeren askop - Verfwerk bladdert af - Wiggen vermolmen	Hoog	Behouden	65-70-71
4B.9	Baard	- Verbindingen vijfduimse planken verrot	Hoog	Bij het restauratieontwerp zal behoud of vernieuwing onderzocht worden.	65-72-73

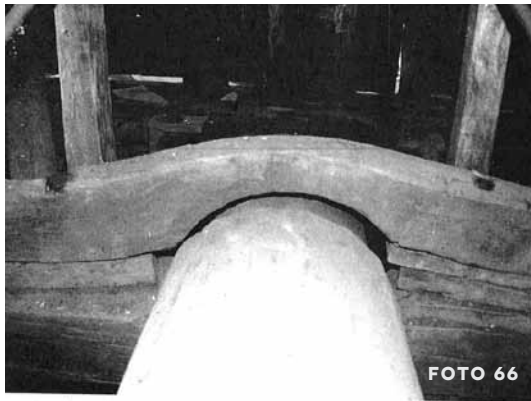
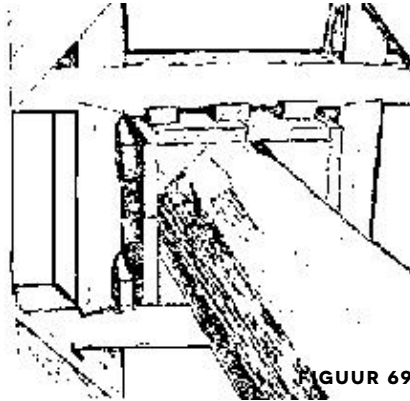

FOTO 66

FIGUUR 69

27/10/2015
FOTO 67

27/10/2015
FIGUUR 70

FIGUUR 72

27/10/2015
FOTO 68

27/10/2015
FIGUUR 71

27/10/2015
FIGUUR 73

5.9. NIVEAU 5 NOK VAN HET DAK – 21,40 M

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
5.1	Nokbalk	Houten nok uitgevoerd in eik. De nokken en de zijkanten werden afgewerkt met ingevlochten lood, dikte 2 mm.	Gemiddeld	Behoud	
5.2	Houten makelaar met windvaan	- Koperen draaipunt afgesleten (metaalmoeheid) - Makelaar en windvaan tijdelijk opgesteld zolder 2 - De eiken makelaar dateert van de herstellingswerken rond 1990	Gemiddeld	Behoud	74
5.3	Dakbedekking met eikenhouten schaliën	Gekloven eiken leien uit 1ste keus kwartiershout werden halfhouts geplaatst tijdens de renovatie van 2016. Deze leien werden rechtstreeks op de onderliggende bebording aangebracht.	Laag	Behoud	
5.4	Dakluiken	4 dakluiken in de molenkap. De dakluiken klemmen maar verkeren verder in een redelijke staat.	Gemiddeld	Behoud	
5.5	Luik wiekenkant	Bekleed met zink	Gemiddeld	Behoud	
5.6	Verluchtingen	Onder de valramen zitten roosters geklemd die dienen om de molen te verluchten.	Beperkt	Behoud	
5.7	Goten	Aan het voorkeuveleinde werd een koperen gootje bevestigd.	Beperkt	Behoud	

FOTO 74

5.10. WIEKENKRUIS

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
6.1	Gelaste metalen molenroeden 24 m	De zwart geschilderde metalen roeden met een lengte van 24 meter zijn minstens 1 meter te kort in functie van het loopvlak van de gaanderij. Oorspronkelijk was de molen voorzien van houten roeden. In 1926 plaatste molenmaker Gustaaf Deconinck nieuwe roeden en 3 stellen maalstenen. De binnen- en buitenroedes van de molenwieken werden hersteld in 1957. De molenroeden hebben een lengte van circa 25 meter.	Beperkt	Bij vernieuwing wordt teruggegaan naar de typologie van de roede van tijdens het tijdstip van de bescherming, zijnde geklinknageld en verdekkerd.	76-77, 78, figuur 79
6.2	Hekwerk	Eikenhout	Beperkt	Behoud	77-80
6.3	Windplanken en kluften	- Verschillende windplanken zijn uitgewaaid en delen afgebroken - Voornamelijk roede 1 en 2 zijn er erg aan toe - Roede 1 heeft het meeste schade	Hoog	Behoud	80-81
6.4	Staartbalk met trekstang en zwepen	De eikenhouten staartbalk is sterk gebogen en niet meer opgehouden door de metalen trekstang. Het geheel is dermate slecht gerestaureerd (1992) waardoor het verkruien praktisch onmogelijk is.	Hoog	Behoud	82-83

FOTO 76

FOTO 78

FOTO 82

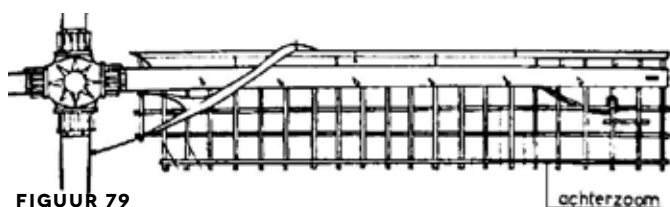
FOTO 77

FOTO 80

FOTO 83

FIGUUR 79

FOTO 81

5.11. MOLENROMP

Art.	Inventaris	Beschrijving	Erfgoedwaarde	Beheersvisie	Foto's
7.1	Gemetselde konische molenromp	Metselwerk Wit Sterk aangetast De Stenen Molen is een van de oudste en hoogste stenen windmolens, zijn kuip heeft een hoogte van ongeveer 20 meter. Sinds lange tijd is de romp van de molen ziek door vochtigheid. De oorzaak hiervan is te vinden in de verfsysteem die niet dampopen is. Er is een zoutproblematiek die zich duidelijk op de bovenste verdiepingen binnenin manifesteert. Mossen houden de stenen vochtig waardoor bij vorst nog grotere schade aan het voegwerk ontstaat en bakstenen verpulveren. De voegen werden gevoegd met mortelspecie die veel te hard is. De voegen vriezen eruit en ze nemen delen van de baksteen mee.	Hoog	Zie onderstaande diagnosenota bouwfysische toestand molenromp. Indien na het baksteenonderzoek het noodzakelijk blijkt de buitenste schil door inboetmetselwerk te vernieuwen, wordt afgeweken van de witte kleur. Het referentietijd-stip, het jaar van de bescherming, geeft een zichtbare baksteen weer.	84
7.2	Ramen	Buitenschrijnwerk/glaslatjes aangetast. Raamdorpels in rode Boomse tegeltjes. Verschillende tegeltjes liggen los; enkele zijn vuil of zijn gebroken. De voegen zijn niet meer waterdicht en er infiltreert vocht in de muren. Klaar enkel glas.	Gemiddeld	Indien de Boomse tegels later toegevoegd werden, wordt na het aanbrengen van de vochtwering de oorspronkelijke kantlaag uit baksteen hersteld.	

FOTO 84

5.11.1. Diagnosenota omtrent de bouwfysische toestand van de molenromp

Onderstaande paragrafen beschrijven de acties die in het verleden genomen werden om de zieke molenromp te behandelen. Hieruit valt duidelijk te stellen dat het vocht en mos waarmee de molenromp kampt, terugkerende fenomenen zijn.

Bij de renovaties in 1957 werden volgende werken aan de molenromp uitgevoerd: metselwerken, voegwerken en het kalkwitten.

Op 5 november 1971 werd door Marcel Braet - lid van de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen - gesteld dat “de molenkuip over de gehele oppervlakte moet hervoegd worden. Op enkele plaatsen zijn loszittende stenen te hermitselen. Schilderwerken op de molenkuip worden noodzakelijk”.

Een inspectieverslag van de rijkdienst voor monumenten- en landschapszorg op 01-03-1979 stelt dat “het metselwerk werd met een blijkbaar vochttafsluitende verf beschilderd wat niet bevorderlijk zou zijn voor de vochtregulatie van de baksteen en de voegen”. In 1979 werd eveneens vastgesteld dat “een aantal bakstenen verpulveren: dit vraagt een bestudeerde aanpak; het is dan ook noodzakelijk dat vooraleer tot het beschilderen van binnen- of buitenzijde van het metselwerk over te gaan, het advies van RMLZ wordt ingewonnen”.

In 1982 stelde architect Paul Windels een bouwfysisch rapport van het gebouw samen, waarin werd vastgesteld: “Voor het behoud van de romp moeten de scheuren genaaid worden en hoofdzakelijk de vochtshoudding gezond gemaakt. Daarom wordt de romp ontmost, hervoegd, en geschilderd binnen met dampremmende verf en buiten met ademende verf”.

Ook in 1997 werd door de afdeling monumenten en landschappen een advies verleend over het herstellen van de molenromp, met betrekking tot waterinsijpeling. Het voorstel bestond uit het verwijderen van de

voegen en beschadigde bakstenen, het aanbrengen van voegmortel, kaleimortel, het herstellen van het parament, metsmortel, nazorg e.d. In 2000 werd dit advies herhaald en de aangepaste voegmortel aangeraden.

Volgens een eerder schrijven van 20-10-2010 werd het volgende gesteld: “Een visuele inspectie, maakt duidelijk dat er in eerste instantie ter hoogte van de voegen een afstoting is van het verfsysteem. Men merkt ook dat er een herstel van de voegen moet gebeurd zijn, vermoedelijk in 1958. Er is het instrijken van de voeg met een cementmortel waar te nemen. De onderliggende metselmortel uit kalk heeft hierdoor het opgestapelde vocht niet tijdig naar buiten kunnen transporteren. Bijgevolg is er op verschillende wijze vorstschade opgetreden: de cementvoegjes worden naar buiten gedrukt, er zijn verzande kalkvoegen, bakstenen met vorstschade en het verfsysteem wordt weggeduwd.” Voor de evaluatie van de waterhuishouding van de massief conisch gemetselde en zoutbelaste molenromp is een baksteen- en mortelanalyse noodzakelijk in functie van de waterdampdiffusie. Specifiek is het drooggedrag van de baksteen, de leg- en de voegmortel in samenhang met het verfsysteem te analyseren. Na het onderzoek zal de remediëring meegegeven kunnen worden voor het opstellen van het beheersplan/restauratiedossier. Waar is er te hervoegen, waar zijn de buitenste stenen en de binnenste stenen te hermitselen? Dit vooronderzoek kan best nu al aangevraagd worden gelijktijdig met de opmaak van het beheersplan, vanwege de nodige doorlooptijd van dit onderzoek. Het resultaat zal eventueel op plan aangeduid worden.

Voor het herstel van de zieke molenromp is een bouwfysisch onderzoek noodzakelijk. Na dit onderzoek kan immers uitgemaakt worden of de molenromp met een bijzondere premie hersteld kan worden en/of de molentechnische delen via de standaardprocedures onderhouden zullen worden.

Molenrump
vermoedelijk 2010

Molenrump
vermoedelijk 2012

Molenrump 2014

Molenrump 2014

1. Art. 6.1.5. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van als monument beschermd werkend industrieel erfgoed zijn verplicht zorg te dragen voor de instandhouding en het onderhoud ervan, ondermeer door:

- 1° de nodige maatregelen te nemen om de werking als werktuig te verzekeren;
- 2° de windvang voor windmolens en de watertoevoer van watermolens te vrijwaren;
- 3° het regelmatig in werking te stellen volgens de regels van de kunst. Met de werking wordt bedoeld het functioneren van het totale productieproces waar dat mogelijk is.

In het eerste lid wordt verstaan onder als monument beschermd werkend industrieel erfgoed: een beschermd monument waar een (semi-)industriële activiteit of een productieproces wordt uitgevoerd, of actieve machines of toestellen die mee beschermd zijn met een monument, een stads- of dorpsgezicht of een cultuurhistorisch landschap.

2. Art. 11.2.4. De volgende beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten komen niet in aanmerking voor een erfgoedpremie: 3° het opnieuw aanbrengen van niet meer aanwezige waardevolle elementen, behalve als er voldoende materiële gegevens of iconografisch materiaal aanwezig zijn om een verantwoorde reconstructie mogelijk te maken en als de reconstructie vereist is om een storende lacune aan te vullen;

6. VISIE OP HET TOEKOMSTIG BEHEER

6.1. HOOFDDOELSTELLING

6.1.1. Draaivaardig

Gezien veel essentiële elementen van de molenuitrusting nog aanwezig zijn om de molen te doen draaien (zetelkap, gevluht, staart en kruiwerk), wordt als doelstelling een draaivaardige molen voorop gesteld. Het is immers aanbevolen om de molen minstens te laten werken daar waar het mogelijk is volgens art 6.1.5¹ en art 11.2.4² van het OE besluit.

De aanwezige technische uitrusting moet bewaard worden net als de andere hoog gewaardeerde erfgoedelementen die genoemd zijn in de inventarisatie.

“Rust Roest” en een molen die regelmatig draait is beter bestand tegen veroudering. Een stilstaande molen is dus zeer kwetsbaar en moet regelmatig geïnspecteerd worden.

Uitgaande van een stilstaande molen zijn de molenonderdelen in die zin naar behoud te beheren. De molenas die stormschaade opliep in 1989 kan nog een aantal jaren behouden blijven bij zéér beperkt draaien en bepaalt hier de beheersvisie van het gaande werk. Bij het vernieuwen van de molenas kan in de toekomst het gevluht draaien en kunnen er meerdere molenonderdelen op punt gesteld worden. We spreken dan over draaivaardigheid en geen maalvaardigheid van de molen, hetgeen een duurzaam behoud/onderhoud bewerkstelligt.

6.1.2. Niet maalvaardig

Gezien echter de essentiële elementen voor het malen niet meer aanwezig zijn door grondige ingrepen in het verleden, wordt een doelstelling als maalvaardige molen niet weerhouden.

6.1.3. Windvang

Op vandaag zijn er in de onmiddellijke omgeving van de molen gebouwen opgericht. Hierdoor is er te weinig windvang.

Gezien het de bedoeling is om de molen opnieuw draaivaardig te maken, betekent dit ook dat in de toekomst het draaien van de wieken en de windvang niet mag belemmerd worden, door e.g. nieuwe bebouwing in de nabije omgeving. De gemeente kan hiervoor in de toekomst de nodige maatregelen nemen (vb. verwerven van de aanpalende percelen, planologische voorschriften opstellen...), en/of een mechanische aandrijving voorzien.

6.1.4. Herwaardering

De Stenen molen werd beschermd in 1942 met toendertijd zeer exemplarische kenmerken zoals: verdekerde geklinknagelde roeden (nu gelaste roeden), een zetelkapconstructie van 1890 met schuine zetelstijlen, Hollandse vangwipstok, 3 maalstenen op steenzolder, een builmolen op de maalzolder, olieslagerij op gelijkvloers, en sleeluiwerk.

Het herstellen/vernieuwen van de nog aanwezige molenonderdelen van zowel staand als gaand werk zou een herwaardering moeten inhouden van de kenmerken ten tijde van de bescherming van 1943, indien haalbaar en op lange termijn.

De grondige wijzigingen in 1948 en latere verkoop van de inboedel 10 jaar later zijn de oorzaak van het weinige dat nog overblijft. Slechts de zetelkapconstructie, het gevlucht en de staart met kruielier getuigen van de vroeger werkende molen. Tevens zijn tijdens de laatste restauratie van 1979-1995 de niveau's gewijzigd, de molenaarstrappen zijn verdwenen, en andere eigentijdse installaties werden geplaatst. De niveau's zijn waarschijnlijk aangepast opdat het niveau van de gaanderij gelijk zou komen met deze van de meelzolder. De huidige situatie laat toe dat binnen de beschikbare ruimte op het gelijkvloers en de zolders, een wenselijke nevenbestemming mogelijk is.

6.2. NEVENDOELSTELLING

6.2.1. Uitgangssituatie

Vanuit het principe behoud door ontwikkeling kan de molen andere invullingen krijgen.

Bij het zoeken van een nieuwe bestemming voor de molen moet rekening worden gehouden met de voor- en nadelen van dit gebouw, en de technische haalbaarheid:

Nadelen:

- Relatief beperkte vloeroppervlaktes van de zolders
- Afwezigheid van trappen en vloeren op bovenste zolders
- Grote warmteverliezen doorheen de wanden
- Vochtproblematiek
- Gevoeligheid aan temperatuurschommelingen
- Afwezigheid van brandveiligheid
- Beschadiging door duiven en insecten

Voordelen:

- 'Ongewoon' gebouw met geschiedenis

- Bewandelbare gaanderij
- De bewaarde molenuitrusting geeft het interieur een unieke dimensie
- De reeds aanwezige technische uitrusting op de gelijkvloers, e.g. verwarming en sanitair

Rekening houdend met deze elementen vraagt het gebouw een kleinschalige bestemming, waarbij de integrale toegankelijkheid van de verdiepingen en perfecte klimaatbeheersing geen absolute vereisten zijn.

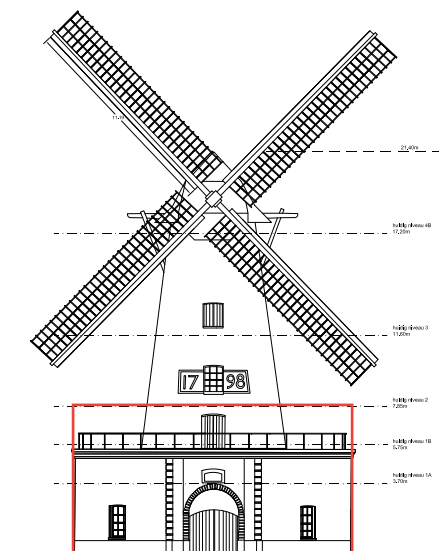
De molen is wel goed zichtbaar in Zwevegem, en maakt deel uit van recreatieve fiets- en wandelroutes. Hierdoor kan de nieuwe functie rekenen op interesse van zowel toevallige voorbijgangers als van buurtbewoners of mensen die speciaal naar de molen komen voor activiteiten. Zwevegem heeft op zijn grondgebied ook de Mortiersmolen en de Molen Ter Claere in St-Denijs. Er is een netwerk van vrijwillige molenaars die deze en die van de naburige gemeentes op molendagen openstellen.

Omdat de molen gelegen is in een woonomgeving, zou de nieuwe functie weinig of geen overlast met zich mogen meebrengen.

6.2.2. Huidige toegankelijkheid voor het publiek behouden en de educatieve waarde verhogen

De molen werd in het verleden reeds gebruikt als onder andere een tentoonstellingsruimte voor kunst en een wereldwinkel. Bovendien kan de molen momenteel afgehuurd worden van de gemeente voor de organisatie van tijdelijke evenementen zoals bv. een wijnproefavond en de verkoop van juwelen.

De gemeente wenst de molen publiek toegankelijk te houden maar zonder overlast voor de woonomgeving en dit vanuit deze verschillende oogpunten:

- **Educatief:** Behalve het toegankelijk maken van de molen en het bezichtigen van de nog aanwezige molentechnische uitrusting op geregelde tijdstippen (vb. open monumentendag, erfgoeddag...), kan de molen ook digitaal ontsloten worden om de werking en geschiedenis van het erfgoed in beeld te brengen. Tekeningen en doorsneden met benoeming van de onderdelen en datering kunnen eveneens inzicht geven in het verhaal van de molen, net als het geven van toelichtingen door molenaars aan bezoekers.
- **Sociaal:** als polyvalente ruimte, vergaderlokaal, tentoonstellingsruimte, optredens... Het houden van feesten is uitgesloten.
- **Recreatief - toeristisch:** door zijn plaats in lokale fiets- en wandelroutes kan de molen een vaste locatie vormen voor gidsen of een startpunt voor wandelingen.

Voor het vervullen van een educatieve functie komt de volledige molen in aanmerking. Voor het vervullen van sociale en recreatief-toeristische functies komt enkel het gelijkvloers en de gaanderij in aanmerking.

Publiek karakter garanderen

Naast de hierboven geformuleerde functies is het de intentie om ook andere herbestemmingen of herinvulling te onderzoeken.

Hierbij staat echter steeds voorop dat het moet gaan over functies die de molen niet privatiseren (bv. advocatenkantoor...) maar die garanderen dat er een verschillend en ruim publiek de molen kan blijven beleven (bv. winkel, B&B).

Enkel gelijkvloers en gaanderij

Het is niet haalbaar om de volledige molen te herbestemmen. De herbestemming wordt beperkt tot het gelijkvloers van de molen en de begaanbare gaanderij.

Gefaseerde aanpak en herinvulling

Met betrekking tot de herinvulling kunnen verschillende fasen worden onderscheiden. Voor elke fase is er een andere optie met betrekking tot de herbestemming van de molen en het beheer.

6.2.3. Herbestemming

Fase	Timing	Invulling	Eigendom en beheer
Technisch onderzoek	Korte termijn	Ad hoc verhuur in beheer van de gemeente Voor 'pop-up' activiteiten, bv. horeca, verkoop van streekproducten, toonzaal, vergaderruimte, artotheek...	Eigendom en exploitatie door gemeente
Restauratiedossier	Korte termijn		
Restauratie	Middellange termijn		
Herinvulling	Lange termijn	Langdurige/semi-permanente herinvulling	Eigendom gemeente, exploitatie derde

6.3. ZEN

ZEN-erfgoed zijn beschermde onroerende goederen gelegen in een erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een op zich zelfstaand geheel vormt, dat niet van dien aard is dat het economisch nut kan hebben, en dat uitdrukkelijk als dusdanig erkend is in de beslissing waarbij het beheersplan werd goedgekeurd.

De molentechnische installaties worden als ZEN erkend.

6.4. BEHEERSDOELSTELLINGEN PER ERFGOEDELEMENT

Zie tabellen bij hoofdstuk 4.

7. OVERZICHT WERKZAAMHEDEN

7.1. OMGEVING MOLENSITE

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
0.1	Onbebouwde Molensite	- Regulier onderhoud van hagen en heggen - Maaien en afvoeren van het maaisel van grasland	KT		x		Neen	
0.2	Oprit naar de molen met kasseien	Onderhoud - verzakkingen wegnemen. Ongeveer 50% van de oprit dient herwerkt gelet op ernstige verzakkingen aan het begin van de oprit.	MT Op het einde van de technische werken	x			Neen	
0.3	Onbebouwde site	Groenonderhoud. Bestrijden van onkruid.	KT		x		Neen	
0.4	Molenstenen	Oude kollergangen kunnen blijven als stille getuige, verplaatsen naar een eventuele andere locatie buiten op de site.	MT	x			Neen	

7.2. NIVEAU O GAANDERIJ GELIJKVLOERS

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
0.5	Dubbele toegangspoort	Opkuisen en impregneren. Schilderen.	KT		Tussen de 5 à 10 jaar		x	x - art. 8.1.3.4., art. 8.1.3.3.
0.6	6 schuiframen	Herstellen gebroken ruit. Schilderen	KT	x			x	x - art. 8.1.1.2.
		Kleinhouten en glaslatten behandelen.			Tussen de 5 à 10 jaar		x	x - art. 8.1.1.1.
0.7	Binnenruimte	Aanpassen plafond in functie van voldoende ruimte voor de koningsspil. Terugkeren naar oorspronkelijke situatie.	KT	x			x	
		Isoleren van verwarmde ruimte in functie van herbestemming molen.	MT	x			Neen	
0.8	Omgang in metselwerk	Wit schilderen.	KT, binnen de 5 jaar		Tussen de 5 à 10 jaar		x	
		Onderhoud CV, elektriciteit, verlichting, sanitair...	KT		Jaarlijks		Neen	
0.9	Eiken balken	Curatief behandelen tegen insecten.	KT		2 jaarlijks		x	
0.10	Doorsteken	/	/	/	/	/	/	/
0.11	Grafzerken	Een techniek moet gevonden worden voor het duurzaam behoud van de grafzerken.	MT	x			x	

7.3. NIVEAU 1A VERDIEPING BOVEN GELIJKVLOERS – 3,70 M

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
1A.1	Ondersteuning houten moerbalken	Poutrellen: roestbehandeling + voorzien van verflaag.	KT		Om de 5 à 10 jaar		x	
1A.3	Binnenruimte	Gaanderij bereikbaar maken door het voorzien van een trap of ladder.	KT	x			x	

7.4. NIVEAU 1B GAANDERIJ VERDIEPING – 5,10 M

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
1B.1	Dubbele toegangsdeur naar buitenomloop	Vervangen hengsels en scharnieren. Schilderen.	KT	x			x	x - art. 8.1.3.4.
		Opnieuw verven.	KT		Tussen de 5 à 10 jaar		x	x - art. 8.1.3.3.
1B.2	Houten molenaarstrap 15 treden	Jaarlijks reinigen.			Jaarlijks	x	x	
1B.3	Kruimechanisme	Herstellen kruimechanisme: de kruiier in orde stellen.	KT	x			x	
1B.4	Gaanderij en balustrade	Plaatselijk herstellen van de balustrade. De balustrade is momenteel 80 cm hoog en kan omwille van de positie van de staartbalk niet verhoogd worden.	KT	x			x	
1B.5	Ramen en raamdorpels rode boomse tegeltjes	Raamdorpels in Boomse tegels kunnen volgens het restauratieontwerp vervangen worden door kantlaag van bakstenen.	KT	x		x	x	
1B.6	Blinde nis met deurpaneel	Nieuwe deur te voorzien.	MT	x				
1B.7	Bliksemafleider	Herstellen en herkeuren.	KT	x				
1B.8	Stormketting	Jaarlijkse controle op eventuele gebreken.	KT		Jaarlijks	x	x	

7.5. NIVEAU 2 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 1 – 7,65 M

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
2.1	Oude molensteen	Oude molensteen is juist te positioneren op de zolder volgens het restauratieontwerp en is premiegerechtigd.	/	/	/	/	/	/
2.2	Versmalde houten koningsspil	Bij restauratie van de molen moet er voldoende ruimte voor de koningsspil zijn om te draaien, rekening houden met de draaicirkel van de koningsspil in de plankenvloer.	KT	x			x	
2.3	Houten molenaarstrap 19 treden	Reinigen.	KT		Jaarlijks reinigen	x		
2.4	Makelaar en windvaan	Het laswerk van de windvaan is doorgebroken, de windvaan dient hersteld en herplaatst.	KT	x			x	
2.5	Ontkoppelingssysteem koningsspil	/	/	/	/	/	/	/
2.6	Aandrijvingswiel lui systeem	- Het sleepluiwerk moet voorzien worden van een bedieningstouw en ophaalketting (met schakels die in lijn lopen en een strop aan het uiteinde) - Extra lui luiken voorzien op de 1e en 2e verdiepingen	MT	x			x	
2.7	Oude meelpijp tegen plafond	/	/	/	/	/	/	/
2.8	Plankenvloer	Reinigen van de duivenmest en nestmateriaal.	KT		Jaarlijks	x		

7.6. NIVEAU 3 VERDIEPING BOVEN ZOLDER 2 – 11,55 M

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
3.1	Trapopening	/	/	/	/	/	/	/
3.2	Houten koningsspil met opschrift	Nazicht van de liplas.	KT	x			x	
3.3	Oculus ramen en schuiframen	Kleinhouten en glaslatten behandelen.			Om de 5 jaar	x	x	x - Art. 8.1.1.2., Art. 8.1.1.1.

7.7. NIVEAU 4A ONDERKANT ZETEL – 16,40 M

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
4A.1	Zetelconstructie	Nazicht & herstel. Vast te stellen bij het verkruien van de molen.	KT	x			x	
4A.3	Moerbalken en onderslagbalken	Curatieve behandeling zwamontwikkeling ingevolge waterinfiltratie dak, en bestrijding van insecten.	KT		Behandelen bij aantasting, jaarlijkse controle	x	x	
4A.4	Zetelkruier en kap	Toestand doorboorde as na te zien.	MT	x			x	

7.8. NIVEAU 4B ROLLENKUIWERK – 17,20 M

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
4B.1	12 metalen rollen op houten loopvlak	Smeren asjes van het rollenkuiwerk.	KT		In functie van het gebruik, jaarlijkse controle	x		
4B.2	Vangwiel 52 kammen	- Om de molen en koningsspil te laten draaien, moeten alle kammen teruggeplaatst worden alsook de houten scheerzen	KT	x			x	
4B.3	Kroonwiel 34 kammen	- Om de molen en koningsspil te laten draaien, moeten alle kammen teruggeplaatst worden	KT	x			x	
4B.4	Wipvang en sabel	De vangconstructie volledig op punt stellen met inbegrip van het plaatsen van een nieuw vangtouw en verbindingsketting.	MT	x			x	
4B.5	Hals en asbaan	Herstel en juiste afstelling in functie van het lichten van de staart.	KT	x			x	
4B.6	Pinnebalk en pinnesteen	Het uiteinde van de staartbalk is op die plaats op te spannen samen met de trekstangen van de kap.	KT	x			x	
4B.7	Molenas	Werken aan de molenas zullen volgens het restauratieontwerp beschreven worden.	KT	x			x	
4B.8	Askop	Verven met kwalitatieve verf.	KT		Nà 20 jaar		x	
4B.9	Baard	5 duimse planken (tand en groef) zijn te herstellen.	KT	x			x	

7.9. NIVEAU 5 NOK VAN HET DAK – 21,40 M

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
5.1	Nokbalk	Reeds uitgevoerd.						
5.2	Houten makelaar met windvaan	Nog te plaatsen.	KT	x			x	
5.3	Dakbedekking met eikenhouten schaliën	Reeds uitgevoerd.						
		Controle dakbedekking.	MT		1 maal/jaar	x		
5.4	Dakluiken	Schilderwerken in functie van toestand.	MT		Nà 5 jaar		x	x - Art. 8.1.2.3.
5.5	Luik wiekenkant in het wolfsdak	Schilderwerken in functie van toestand.	MT		Nà 5 jaar		x	x - Art. 8.1.2.3.
5.6	Verluchtingen	Afschermingen reeds aangebracht bij werkzaamheden dak.						
5.7	Goten	Te plaatsen onder de baard.	KT	x			x	x - Art. 7.1.1.
		Reinigen goten en afvoerbuizen	KT		1 maal/jaar	x		

7.10. WIEKENKRUIS

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair verrekend
6.1	Gelaste metalen molenroeden 24 m	Onbeschilderde delen te schilderen.	KT	x			x	
6.2	Hekwerk	Ontmossen en impregneren.	KT	x			x	
6.3	Windplanken en kluften	Volledig te vervangen.	KT	x			x	
6.4	Staartbalk met trekstang en zwepen	Staartbalk vakkundig te lichten en de bevestigingen te hernieuwen, de trekstang terdege aan te spannen. Deze werken zijn noodzakelijk om de molen te laten verkruien.	KT	x			x	

7.11. MOLENROMP

Art.	Inventaris	Aard der werken	Tijdstip van geplande werken	Eénmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Premiegerechtigd	Forfaitair Verrekend
7.1	Gemetselde konische molenrump	- Ontmossen en reinigen molenrump - Plaatselijk herstel voegwerk - Retouches kaleilagen - Herschilderen binnenzijde molenrump			Om de 10 jaar	x	x	
		- Ontmossen en reinigen molenrump - Loszittende voegen uithakken en hervoegen - Verhindern van indringend vocht door gepaste buitenkaleilaag - Retouches afwerklagen binnenzijde molenrump	LT (de molen werd recent voorlopig gekaleid)		Om de 5 jaar	x	x	x - Art. 5.1.2. - Art. 5.2.3.
		Ontmossen en reinigen molenrump.			Om de 2 jaar	x		
		Verwijderen begroeiing op de molenrump, struiken worden afgesnoeid tegen de molenrump en ontworteld.	KT		1 maal/jaar	x	x	
		Herschilderen binnenzijde molenrump.	KT				x	x - Art. 5.2.1.1.3
		Controle op waterinfiltratie. Controle van de afsluitingen en roosters om duiven buiten te houden.	KT		1 maal/jaar	x	x	
7.2	Ramen	Buitenschrijnwerk verven.	KT		Tussen de 5 à tien jaar		x	x - Art. 8.1.1.1.
		Dorpels ontmossen en begroeiing verwijderen.	KT		Tussen de 5 à tien jaar		x	
		Gebroken ruiten herstellen.	KT	x			x	x

7.12. INDICATIEVE KOSTPRIJSRAMINGEN

7.12.1. Tweejaarlijks (of 2x in een periode van 5 jaar)

raming: 2.900,00 euro

- hoogtewerker: 500 euro

- ontmossen: $240 \text{ m}^2 \times 10 \text{ euro/m}^2 = 2.400 \text{ euro}$

7.12.2. Vijfjaarlijks

raming: 9.480,00 euro

- hoogtewerker: 750 euro

- reinigen: $240 \text{ m}^2 \times 12 \text{ euro/m}^2 = 2.880 \text{ euro}$

- ontmossen: $240 \text{ m}^2 \times 10 \text{ euro/m}^2 = 2.400 \text{ euro}$

- plaatselijk herstel voegwerk: $30 \text{ m}^2 \times 65 \text{ euro/m}^2 = 1.950 \text{ euro}$

- retouches afwerklagen binnenzijde molenromp: $30 \text{ m}^2 \times 50 \text{ euro/m}^2 = 1.500 \text{ euro}$

7.12.3. Tienjaarlijks

raming: 19.300,00 euro

- hoogtewerker: 1.500 euro

- reinigen: $240 \text{ m}^2 \times 12 \text{ euro/m}^2 = 3.300 \text{ euro}$

- ontmossen: $240 \text{ m}^2 \times 10 \text{ euro/m}^2 = 2.750 \text{ euro}$

- plaatselijk herstel voegwerk: $30 \text{ m}^2 \times 65 \text{ euro/m}^2 = 1.950 \text{ euro}$

- hernemen voegwerk bovenzijde dorpels: $20 \text{ m}^2 \times 55 \text{ euro/m}^2 = 1.100 \text{ euro}$

- herschilderen buitenschrijnwerk: $40 \text{ m}^2 \times 55 \text{ euro/m}^2 = 2.200,00 \text{ euro}$

- retouches kaleilagen: 500 euro

- herschilderen binnenzijde molenromp: $240 \text{ m}^2 \times 25 \text{ euro/m}^2 = 6.000 \text{ euro}$

8. WIJZE EN TIJDSTIP VAN OPVOLGING

Algemeen:

Werken in uitvoering, zijnde de huidige restauratie: rapportage na 6 maanden na beëindiging van de werkzaamheden.

Jaarlijkse controle door Monumentenwacht: dit resulteert in een verslag. Dit verslag wordt overgemaakt aan Onroerend Erfgoed. Instandhoudingwerken in afwachting van restauratie.

Bij herstelling:

Werfverslagen worden overgemaakt aan Onroerend Erfgoed om de voortgang te kunnen opvolgen.

Na het beëindigen van de restauratie wordt het restauratieverslag opgemaakt en uiterlijk na 6 maanden aan Onroerend Erfgoed overgemaakt.

Voor de onderhoudswerken zullen erfgoedpremies conform de standaardprocedure worden aangevraagd.

8.1. INSTANDHOUDINGSWERKEN IN AFWACHTING VAN DE RESTAURATIE

Dringende instandhoudingswerken, waarvoor een onderhoudspremie aangevraagd zal worden, zullen uitgevoerd worden in de loop van 2017. Deze worden bepaald aan de hand van de jaarlijkse verslagen van monumentenwacht.

In afwachting van de restauratie zullen nadien jaarlijks een aantal controles en instandhoudingswerken uitgevoerd worden. Hiervoor zal een raamcontract afgesloten worden met een aannemer, het

contract zal overgemaakt worden aan Onroerend Erfgoed.

Er wordt jaarlijks een verslag opgemaakt van de staat van de molen, het verslag wordt opgemaakt door de aannemer die de controle heeft uitgevoerd. Het verslag wordt door de gemeente overgemaakt aan Onroerend Erfgoed.

8.2. RESTAURATIE

Voor de restauratie van de molen wordt volgend stappenplan gevolgd:

8.2.1. bouwfysisch onderzoek

Een bouwfysisch onderzoek is noodzakelijk naar het herstel van de zieke molenromp. Na het bouwfysisch onderzoek kan uitgemaakt worden of de molenromp met een bijzondere premie hersteld kan worden.

8.2.2. Opstellen restauratiedossier

Een definitief ontwerp en restauratiedossier voor de molen wordt opgesteld op korte termijn. Dit restauratiedossier bevat eveneens het functioneel herstel van de molentechnische uitrusting. Deze werken worden dus gelijktijdig of aansluitend aan de bouwkundige restauratie uitgevoerd.

Tijdens de uitvoering van de restauratiewerkzaamheden zullen de werfverslagen door de ontwerper per mail overgemaakt worden aan Onroerend Erfgoed, zodat de voortgang van de werkzaamheden gevolgd kan worden.

Na uitvoering van de restauratiewerkzaamheden wordt door de ontwerper een restauratieverslag opgemaakt, dat uiterlijk 6 maand na het beëindigen van de werkzaamheden bij Onroerend Erfgoed wordt ingediend.

8.3. ONDERHOUDSWERKEN NA RESTAURATIE

Na restauratie zal aan de monumentenwacht gevraagd worden om op regelmatige basis (jaarlijks) een inspectie van het gebouw te doen. Het rapport zal door de eigenaar overgemaakt worden aan Onroerend Erfgoed.

Voor de in de verslagen van de monumentenwacht opgenomen aanbevelingen en de onder hoofdstuk 6 vermelde onderhoudswerken zullen erfgoedpremies volgens de standaardprocedure aangevraagd worden.

9. BIJLAGEN

Bijlagen	Niet van toepassing	Bijgevoegd
Perimeter van gebied waarvoor beheersplan wordt opgemaakt (met schaal en N-pijl)		Bijlage 2
Lijst van premiegerechtigde werken		Bijlage 3
Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating		Bijlage 4
Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart		Bijlage 5
Lijst van open erfgoed met aanduiding op kaart	x	
Lijst van ontsluitingswerken voor open erfgoed die in aanmerking komen voor een premie met aanduiding op kaart	x	
Lijst van werken aan bomen en struiken waarvoor toelating nodig is	x	
Lijst van cultuurgooederen die in aanmerking komen voor een premie	x	
Lijst van premiegerechtigde werken aan een orgel dat dateert van na WO1	x	
Lijst van handelingen waarvoor CBS niet kan oordelen dat ze van die aard zijn om wezenlijke eigenschappen van een DG/SG te verstoren	x	
Extra bijlage (bvb. foto's, ...)		Bijlage 1

